

MAATALOUDEN TALOUDELLISEN TUTKIMUSLAITOKSEN JULKAISUJA N:o 18
*PUBLICATIONS OF THE AGRICULTURAL ECONOMICS RESEARCH INSTITUTE,
FINLAND, N:o 18*

TUTKIMUKSIA
SUOMEN MAATALOUDEN
KANNATTAVUUDESTA

TILIVUOSI 1968

*SUMMARY:
INVESTIGATIONS ON THE PROFITABILITY OF AGRICULTURE IN FINLAND
BUSINESS YEAR 1968*

HELSINKI 1970

MAATALOUDEN TALOUDELLISEN TUTKIMUSLAITOKSEN JULKAISUJA N:o 18
*PUBLICATIONS OF THE AGRICULTURAL ECONOMICS RESEARCH INSTITUTE,
FINLAND, N:o 18*

TUTKIMUKSIA
SUOMEN MAATALOUDEN
KANNATTAVUUDESTA

TILIVUOSI 1968

*SUMMARY:
INVESTIGATIONS ON THE PROFITABILITY OF AGRICULTURE IN FINLAND
BUSINESS YEAR 1968*

HELSINKI 1970

A I k u s a n a t

Täten julkaistaan maatalouden kannattavuustutkimuksessa mukana olevien kirjanpitoiltojen tulokset talousvuodelta 1968, mikä on tämän tutkimustoiminnan 57. tilikausi.

Tulokset on laskettu entiseen tapaan. Aikaisempiin vuosiin verrattuna eräät tulokset eivät ole kuitenkaan kaikissa kohdissa vertailukelpoisia, sillä laskenta-perusteissa on tehty eräitä, pääasiassa maatalouden uudesta verotusjärjestelmästä aiheutuneita muutoksia, joista oleellimmat mainitaan seuraavassa. Tarkemmin niitä selvitetään tuonnempana ao. kohdissa.

Maatalouden talousrakennusten, kaluston ja perusparannusten (salaajitusten yms.) kohdalla on siirrytty lähinnä käytännöllisistä syistä käyttämään samoja omaisuusarvoja kuin verotuksessa. Sensijaan muut omaisuusosat on arvioitu entiseen tapaan. Kotieläimistön ja maatalousmaan arvoja on kuitenkin niiden jälkeenjääneisyyden takia korotettu edellisestä tilivuodesta.

Varsinaisten tulosten laskennasta on huomattava, että maatalouden kokonaistuottoon on nyt luettu viljelijäperheen, palkkaväen ja eläkeläisten arvioidut asuntoedut asuinrakennuksista saatujen vuokratulojen ohella. Vastaavasti sisältyvät liikekustannukseen asuinrakennusten korjaus- ja kunnossapitokustannus, lämmitys- ja valaistuskustannus sekä poistot. Omaisuuspuolella asuinrakennukset on sensijaan pidetty edelleenkin omana erillisenä, maatilaomaisuuteen luettuna ryhmäänään, joten niitä ei ole luettu varsinaiseen maatalousomaisuuteen.

Kun talousrakennuksille, kalustolle ja perusparannuksille on käytetty verotusarvoja, on myös poistot laskettu samansuuruisiksi kuin mitä viljelijät ovat käyttäneet verotuksessa. Siten poistojen laskentaperusteissa on tapahtunut oleellinen muutos. Kuten edellä jo mainittiin, sisältyy liikekustannukseen nyt myös asuinrakennusten poisto.

Maatalousylijästä todettakoon, että sitä laskettaessa on kustannuksiin luettu aikaisemmasta poiketen myös yli 16 v. perheenjäsenille maksettu palkka. Nämä perheenjäsenet on siten katsottu palkkaväeksi sinä aikana, jolta heille on palkkaa maksettu. Vastaavasti on heidän työnsä merkitty ko. aikana palkkaväen työksi. Mainittu palkka on kuitenkin merkitty erillisenä maatalouden palkkakustannukseen, jotta se on saatavissa erikseen.

Tulokset on myös esitetty entiseen tapaan tutkimusalueittain ja tilasuuruusluokittain. Maa on jaettu seuraaviin neljään tutkimusalueeseen: Etelä-Suomi, Sisä-Suomi, Etelä-Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi. Alueiden rajat seuraavat maanviljelysseura-alueiden rajoja.

Aineiston käsittelyä varten tilat on ryhmitelty lisäksi kuuteen tilasuuruusluokkaan maatalousmaan muunnetun alan perusteella. Kun ensimmäisessä suuruusluokassa on tilamäärä varsin pieni, on se yhdistetty toiseen luokkaan. Samoin on menetelty eräillä tutkimusalueilla suurimpien suuruusluokkien kohdalla.

Helsingissä, huhtikuussa 1970

Matias Torvela

Heikki Järvelä

Sisältö

I. Maatalouden yleiset edellytykset tilivuonna 1968	7
1. <i>Sääsuhteet ja vuodentulo 1968</i>	7
2. <i>Maataloustuotteiden ja -tarvikkeiden hinnat</i>	9
3. <i>Työpalkat</i>	10
II. Tutkimusaineisto	11
1. <i>Aineiston hankinta, suuruus ja käsittely</i>	11
2. <i>Maankäyttölajit</i>	13
3. <i>Peltoalan käyttö ja sadot</i>	13
4. <i>Maitotuotos</i>	15
III. Omaisuussuhteet	16
A. Koko liike	16
1. <i>Varat</i>	16
2. <i>Velat</i>	16
B. Varsinainen maatalous	17
1. <i>Omaisuusryhmät</i>	17
2. <i>Kotieläimet</i>	17
3. <i>Kalusto</i>	18
4. <i>Rakennukset</i>	18
IV. Rahaliike	20
V. Maatalouden kokonaistuotto	22
1. <i>Kokonaistuotto ja sen rakenne</i>	22
2. <i>Maatalouden myyntituoton rakenne</i>	24
VI. Maatalouden liikekustannus	25
1. <i>Liikekustannus ja sen rakenne</i>	25
2. <i>Rahassa suoritettu liikekustannus</i>	27
3. <i>Työnmenekki</i>	28
a. <i>Ihmistyö</i>	28
b. <i>Hevostyö</i>	29
c. <i>Traktorityö</i>	30
VII. Investoinnit maatalouteen ja asuinrakennuksiin	31

VIII. Maatalouden liikeluokset	32
1. <i>Verotettava puhdas tuotto</i>	32
2. <i>Maatalousyljäämä</i>	33
3. <i>Kannattavuuskerroin</i>	34
IX. Metsätalous	35
X. Oman tilan maataloustuotteiden käyttö yksityistaloudessa	36
Taulukot	37
Summary	69
<i>Liitteenä kartta kirjanpitotilojen sijainnista</i>	71

I. Maatalouden yleiset edellytykset tilivuonna 1968

1. Säsuhteet ja vuodentulo vuonna 1968

Pellot vapautuivat lumipeitteestä Etelä- ja Keski-Suomessa jo huhtikuun alkupuolella. Talvehtiminen tapahtui leipäviljojen osalta paremmin kuin vuosien sitten. Syysrypsi ja puna-apila kärsivät pakkasvaurioista. Kevään kylvökausi muodostui sadesäiden takia vieläkin pitemmäksi kuin edellisenä vuonna.

Säsuhteet kasvukautena 1968

Weather conditions

Paikkakunta	Säähavaintojen kuukausikeskimäärät						Lokak.
	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	
	Lämpötila C°						
Turku	4.4	7.2	16.2	15.5	16.1	10.7	2.7
Helsinki	4.5	7.6	16.3	15.7	16.7	11.7	3.6
Tampere	3.6	7.1	16.2	15.1	15.4	9.4	1.4
Lappeenranta	2.9	7.8	16.5	14.5	15.9	9.4	1.1
Jyväskylä	2.4	6.4	15.7	14.3	14.3	7.8	-0.3
Kuopio	1.7	6.8	16.2	14.5	15.0	7.9	-0.5
Vaasa	2.7	5.8	14.8	14.8	14.1	9.2	0.5
Kajaani	0.3	5.3	14.5	13.4	13.5	7.0	-2.4
Oulu	0.6	5.0	14.4	14.7	13.6	7.5	-2.4
Sodankylä	-2.3	1.9	11.9	11.0	10.4	3.1	-6.4
	Sademäärät mm						
Turku	37	43	40	73	49	77	96
Helsinki	35	77	49	59	55	55	90
Tampere	45	43	39	50	59	65	47
Lappeenranta	36	46	62	65	151	67	60
Jyväskylä	46	74	40	56	54	64	82
Kuopio	43	96	69	31	77	69	91
Vaasa	36	54	34	4	39	49	99
Kajaani	41	60	51	21	63	53	83
Oulu	35	80	31	17	37	20	86
Sodankylä	30	25	64	44	53	48	62

Viljakasvien kylvökset orastuivat pitkästä kylvöajasta johtuen epätasaisesti. Kesäkuun poutakausi hidasti kasvustojen kehitystä, mutta kesäkuun viimeisen viikon sateet paransivat kuitenkin tilannetta. Laitumien kunto oli keskinkertaista parempi. Viljakasvien tuleentuminen muodostui alkukesän kuivuuden takia epätasaiseksi, ja kaurakasvustoja oli vihantina vielä 15. 9. maan keski- ja pohjois-

osissa. Elokuussa oli pohjoisimmilla alueilla useita hallaöitä, ja lokakuun alku-puolella esiintyneet lumisateet aiheuttivat sen, että linjan Vaasa—Joensuu pohjoispuolella osa perunoista ja juurikasveista sekä seipäillä olevasta viljasta jäi lumen alle.

Maataloustilaston mukaiset tärkeimpien viljelykasvien kokonaissadot yhteensä vuosina 1968, 1967 ja 1966 sekä vuosien 1964—68 satokeskimäärät esitetään seuraavassa:

Kokonaissadot

Kasvilaji	1968	1967	1966	Keskim. vuodessa
	milj. kg	milj. kg	milj. kg	5-vuotiskautena 1964—68 milj. kg
Syysvehnä — Winter wheat	160.0	161.1	67.2	117.0
Kevätvehnä — Spring wheat	355.5	345.7	301.1	353.8
Ruis — Rye	133.9	162.7	118.6	153.6
Ohra — Barley	717.7	680.8	596.7	573.3
Kaura — Oats	1 063.7	939.9	880.8	929.3
Peruna — Potatoes	908.2	880.6	1 066.4	992.6
Sokerijuurikas — Sugar beet	386.2	432.3	457.2	422.8
Lanttu — Swede	154.9	172.6	177.8	169.3
Turnipsi — Turnip	51.8	56.3	75.0	64.3
Vihantarehu — Green fodder	180.5	185.8	197.9	183.3
Peltoheinä — Hay	3 608.9	3 672.4	3 658.9	3 660.8
Syysrypsi — Winter turnip rape	5.9	9.2	2.8	6.7

Kokonaissatojen antamaa kuvaa vuodentulosuhteista täydentävät seuraavat maataloustilaston ilmoittamat hehtaarisadot.

Hehtaarisadot

Kasvilaji	1968	1967	1966	1964—68
	100 kg	100 kg	100 kg	100 kg
Syysvehnä	27.6	25.4	16.3	24.1
Kevätvehnä	19.5	18.3	18.0	17.8
Ruis	18.5	16.9	12.8	16.2
Ohra	20.0	19.7	18.6	18.7
Kaura	21.7	20.7	18.4	19.6
Peruna	140.8	136.5	157.6	145.8
Sokerijuurikas	250.8	241.6	266.8	236.2
Lanttu	258.2	269.7	265.8	256.5
Turnipsi	258.9	244.9	285.7	263.5
Vihantarehu	153.0	147.5	163.5	148.0
Peltoheinä	35.1	36.6	33.9	34.5
Syysrypsi	13.2	18.7	9.4	12.6

Vuonna 1968 vehnän, ohran ja kauran kokonaissadot muodostuivat suuremmiksi kuin vuosina 1964—68 keskimäärin. Rukiin, heinän ja juurikasvien kokonaissadot sensijaan jäivät alhaisemmiksi. Hehtaarisadot kaikilla muilla kasveilla paitsi perunalla ja turnipsilla olivat korkeammat kuin viisivuotiskauden 1964—68 keskimäärät.

Viljakasvien pinta-ala oli 10 700 ha suurempi kuin vuonna 1967. Rehuviljan viljelyala nousi edellisestä vuodesta 46 300 ha ja leipäviljan väheni vastaavasti 35 200 ha.

Perunan ala oli sama kuin edellisenä vuonna. Muiden juurikasvien ala väheni edellisestä vuodesta 4 200 ha. Samoin nurmikasvien viljelyala oli 2 400 ha edellisen vuoden alaa pienempi. — Koko valtakunnan peltoala oli vuonna 1968 2 750 400 ha, joten lisäystä vuodesta 1967 oli noin 4 200 ha.

2. Maataloustuotteiden ja -tarvikkeiden hinnat

Seuraavassa asetelmassa esitetään Pellervo-Seuran Markkinatutkimuslaitoksen ja Kansan Markkinatutkimuslaitoksen laskemia tärkeimpien maataloustuotteiden painotettuja keskihintoja, jotka on maksettu viljelijöille tilivuosina 1968 ja 1967.

Tuote	1968	1967
	mk/100 kg	mk/100 kg
Vehnä — Wheat	61:46	57:93
Ruis — Rye	60:12	58:42
Ohra — Barley	39:63	38:66
Kaura — Oats	36:99	36:10
Peruna — Potatoes	22:82	20:05
Sokerijuurikas ¹⁾ — Sugar beet	11:40	12:04
Maito ²⁾ — Milk	51:78	44:25
	mk/kg	mk/kg
Naudanliha — Beef	4:63	3:98
Sianliha — Pork	3:65	3:26
Kananmunat — Eggs	2:95	2:87

Tilivuonna 1968 ovat sekä peltoviljely- että kotieläintuotteiden keskihinnat lukuunottamatta sokerijuurikkaan hintaa olleet korkeammat kuin edellisenä vuonna. Nousu on ollut voimakkainta maidon ja naudanlihan keskihinnoissa.

Maataloustarvikkeiden hintatasoa osoittavat seuraavan asetelman luvut. Väkilannoitteiden hinnat ovat ravinnekilohintoja ja tarkoittavat vahvistettuja vähittäismyyntihintoja täysin vaunukuormin vastaanottoasemalla. Väkirehujen hinnat on ilmoitettu vahvistettuina vähittäismyyntihintoina vapaasti vaunussa lähetysasemalla ja kalkkikivijauheen hinta vapaasti vaunussa kaikilla rautatieasemilla. Polttoöljy I:stä on ilmoitettu Tampereen astiatoimitushinta.

Tarvike	1968	1967
	mk/100 kg	mk/100 kg
Oulunsalpietari	100:82	94:19
Superfosfaatti	88:46	80:40
Kalisuola	46:85	38:18
Kalkkikivijauhe	3:49	3:27
Vehnänlese	41:85	41:10
	mk/100 l	mk/100 l
Kaasuöljy	42:45	39:27
Polttoöljy I	20:93	17:57

Myös tarvikkeiden hinta-tasossa on tapahtunut nousua edellisestä tilivuodesta. Tähän on ollut vaikuttamassa vuoden 1967 lopulla tapahtunut devalvaatio.

¹⁾ Pellervo-Seuran Markkinatutkimuslaitoksen laskemat hinnat.

²⁾ Maataloushallituksessa laskettu 4 %:n maidon tilityshinta.

3. Työpalkat

Tilastollisen päätoimiston laatiman maataloustyöntekijöiden palkkatilaston mukaan ovat miesten ja naisten tuntikeskiansiot olleet allamainittuina tarkkailukuukausina vuosina 1968 ja 1967 seuraavat:

	Miehet mk/t		Naiset mk/t	
	1968	1967	1968	1967
Helmikuu	2:66	2:40	2:04	1:94
Toukokuu	2:72	2:57	2:10	1:92
Elokuu	2:75	2:51	2:16	1:94
Marraskuu	2:88	2:61	2:15	2:03

II. Tutkimusainesto

1. Aineiston hankinta, suuruus ja käsittely

Kirjanpitoaineiston hankinnan ovat suorittaneet maanviljelys- ja talousseurat sekä pienviljelijäin keskusjärjestöt. Ne ovat huolehtineet myös kirjanpidon ohjauksesta tiloilla. Kaikki tutkimuksessa mukana olevat tilat ovat yksityisten viljelijöiden hallinnassa ja hoidossa. Niihin ei sisälly valtion, kuntien tai muiden yhteisöjen omistamia ja viljelemiä tiloja. Kun tutkimuskirjanpito on huomattavan suuritoinen ja vapaaehtoisuuteen perustuva, ei tutkimustilojen valinta otantamenetelmällä ole mahdollista. Sen vuoksi ei jäljempänä esitettävien kirjanpito-tilojen tulosten voida katsoa sellaisenaan edustavan koko maatalouden keskimääräistä tasoa.

Tarkasteltavana olevat tulokset on laskettu kalenterivuoden 1968 käsittävältä tilikaudelta. Tulostilastossa on mukana yhteensä 1 218 tilaa. Ne jakaantuvat eri järjestöjen kesken seuraavasti:

Uudenmaanläänin maanviljelysseura	21
Nylands svenska lantbrukssällskap	50
Varsinais-Suomen maanviljelysseura	45
Finska Hushållningsällskapet	25
Ålands Landskapsstyrelse	9
Satakunnan maanviljelysseura	28
Hämeen-Satakunnan maanviljelysseura	58
Hämeen läänin »	62
Itä-Hämeen »	73
Kymenlaakson »	32
Etelä-Karjalan »	38
Mikkelin läänin »	52
Kuopion »	78
Pohjois-Karjalan »	59
Keski-Suomen »	65
Etelä-Pohjanmaan »	69
Österbottenis svenska lantbrukssällskap	32
Keski-Pohjanmaan maanviljelysseura	37
Oulun läänin Talousseura	62
Kajaanin maanviljelysseura	46
Peräpohjolan »	43
Lapin Maatalousseura	18
Pienviljelijäin Liitto	70
Suomen Pienviljelijäin Liitto	38
Pienviljelijäin Keskusliitto	108
Yhteensä	1 218

Tilat on ryhmitelty aineiston käsittelyä varten tutkimusalueittain ja tilasuuruusluokittain. Maa, on jaettu seuraaviin tutkimusalueisiin: Etelä-Suomi, Sisä-Suomi, Etelä-Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi. Tutkimusalueiden rajat seuraavat

maataloustilaston tilastoalueiden eli maanviljelysseura-alueiden rajoja. Tarkemmin ko. rajat ilmenevät liitteenä olevasta kirjanpitotilojen kartasta, johon on merkitty myös tulostilastossa mukana olevien tilojen sijainti kunnittain.

Tilojen ryhmittely tilasuuruusluokkiin on edelleen suoritettu maatalousmaan muunnetun alan perusteella. Muunnettu ala on määritetty siten, että puutarhaan ja pellon alaan on lisätty laitumen ja niityn muunnettu ala, joka on saatu jakamalla näiden raha-arvo kulloinkin kyseessä olevan tilan keskimääräisellä peltohehtaarin arvolla. Kaikki hehtaaria kohden esitetyt tulokset on ilmaistu maatalousmaan muunnettua hehtaaria kohden, mikäli ei toisin mainita.

Tilat on ryhmitelty seuraaviin suuruusluokkiin:

I silk	— 5 ha
II »	5—10 »
III »	10—20 »
IV »	20—30 »
V »	30—50 »
VI »	50— »

Kun ensimmäisen suuruusluokan tiloja on mukana suhteellisen vähän on ensimmäinen ja toinen luokka yhdistetty. Tarkasteltavana tilivuonna jakaantuivat kirjanpitotilat mainittuihin suuruusluokkiin eri tutkimusalueilla seuraavasti:

A l u e	Suuruusluokka					Yhteensä	
	I—II	III	IV	V	VI	kpl	%
Etelä-Suomi	110	201	108	100	52	571	46.9
Sisä-Suomi	95	152	44	15	7	313	25.7
Etelä-Pohjanmaa	17	59	26	9	—	111	9.1
Pohjois-Suomi	83	113	21	5	1	223	18.3
Yhteensä	305	525	199	129	60	1 218	100.0

Kun tilamäärä on varsin pieni suuremmissa tilasuuruusluokissa, on kuudennen luokan tulokset esitetty erikseen vain Etelä-Suomen alueelta. Muualla yli 30 ha:n tilat on käsitelty yhtenä ryhmänä. Kaikissa muissakaan ryhmissä eivät tilamäärät ole kovin suuria, mikä seikka on huomattava tarkasteltaessa jäljempänä esitettäviä tuloksia.

Tulokset on esitetty entiseen tapaan maatalousmaan muunnettua hehtaaria tai tilaa kohden ilmaistuin keskiarvoina. Ne on laskettu siten, että tilakohtaiset kokonaisluvut on laskettu yhteen ja saatu summa on sitten jaettu joko vastaavalla maatalousmaan muunnetun alan hehtaarimäärällä tai vastaavalla tilamäärällä. Tulokset esitetään jokaiselta tutkimusalueelta eri suuruusluokkien ja ko. alueen keskiarvoina. Edellä mainittujen lisäksi on taulukkoihin merkitty samalla tavalla lasketut koko maan (kaikkien kirjanpitotilojen) keskiarvot.

Kun eri tutkimusalueiden ja koko maan keskiarvot lasketaan edellä esitetyllä tavalla, vaikuttaa tilakoko tuloskeskiarvojen suhteelliseen suuruuteen. Kun kirjanpitotilojen keskimääräinen koko on suurempi kuin maan kaikkien tilojen, eivät näin lasketut eri alueita koskevat keskiarvot anna oikeata kuvaa tarkasteltavasta asiasta. Sentähden on eri alueitten ja koko maan keskiarvot määritetty myös siten, että eri suuruusluokkien ja eri alueitten luvut on painotettu niillä suhdeluvuilla, jotka osoittavat maan kaikkien yli 2 peltohehtaarin tilojen peltoalan jakaantumisen eri suuruusluokkien ja alueitten kesken. Tällä tavalla laske-

tuista keskiarvoista käytetään nimitystä painotettu keskiarvo. Nämä keskiarvot esitetään ainoastaan varsinaista maataloutta koskevista hehtaaria kohden lasketuista luvuista.

Painotetut keskiarvot on laskettu käyttämällä painoina seuraavassa asetelmassa esitettyjä suhdelukuja, jotka osoittavat, kuten edellä jo mainittiin, maan kaikkien yli 2 peltihehtaarin viljelmien peltoalan jakaantumisen eri suuruusluokkien ja alueitten kesken vuoden 1959 maatalouslaskennan mukaan.

Alue	Tilasuuruusluokka					Yhteensä
	I—II	III	IV	V	VI	
Etelä-Suomi	15.4	15.9	7.3	5.8	4.3	48.7
Sisä-Suomi	12.1	5.6	1.3	0.7	0.3	20.0
Etelä-Pohjanmaa	6.2	7.0	2.1	0.6	0.1	16.0
Pohjois-Suomi	8.5	4.7	1.2	0.6	0.3	15.3
					Yhteensä	100.0

Painotettuja keskiarvoja laskettaessa on em. painot yhdistetty samalla tavalla kuin tilatkin.

2. Maankäyttölajit

Eri maankäyttölajien keskimääräiset alat tilivuoden alussa kirjanpitotiloilla esitetään taulukossa 1. Niissä on peltolaitumen ala luettu peltoalaan. Laidunalaan sisältyvät haka- yms. laitumet, jotka eivät ole peltoa. Kasvillisella metsämaalla tarkoitetaan tässä metsämaata, joka kuuluu veroluokkiin I A—IV.

Seuraavassa asetelmassa esitetään kirjanpitotilojen keskimääräiset maatalousmaan muunnetut alat tilaa kohden kolmena viimeisenä tilivuonna.

Alue	1968	1967	1966
		muunn. ha/tila	
Etelä-Suomi	24.41	23.89	23.70
Sisä-Suomi	15.83	15.11	14.94
Etelä-Pohjanmaa	17.53	17.52	17.43
Pohjois-Suomi	13.29	13.41	13.34
Keskimäärin	19.54	19.21	19.36

Tilakoko vaihtelee huomattavasti alueittain. Etelä-Suomessa se on keskimäärin lähes kaksinkertainen verrattuna Pohjois-Suomen tutkimustilojen keskimääräiseen kokoon. Sensijaan saman alueen tutkimustiloilla tilakoko on eri vuosina ollut keskimäärin lähes sama. Tilakoon vuotuiset vaihtelut aiheutuvat maan ostoista ja myynneistä sekä raivauksista. Lisäksi on otettava huomioon, että osa tiloista lopettaa eri syistä tutkimuskirjanpidon ja uusia liittyy mukaan.

3. Peltoalan käyttö ja sadot

Kirjanpitotilojen peltoalan käyttöä osoittavat luvut esitetään taulukossa 2. Vehnän viljelyalaan sisältyvät sekä kevät- että syysvehnä, ja nurmen alaan on luettu niitonurmet sekä peltolaitumet.

Vuosina 1968 ja 1967 jakaantui peltoala eri kasvien kesken kirjanpitotiloilla ja maataloustilaston mukaan keskimäärin koko maassa seuraavan asetelman mukaisesti. Kirjanpitotiloja koskevat luvut ovat painottamattomia.

	Kirjanpitotiloilla		Maataloustilaston mukaan koko maassa	
	1968	1967	% peltoalasta 1968	1967
Ruis	3.3	4.4	2.6	3.5
Vehnä	13.5	13.5	8.7	9.2
Ohra	17.0	16.4	13.1	12.6
Kaura	18.8	17.4	17.8	16.6
Peruna	2.0	1.9	2.3	2.3
Sokerijuurikas	1.7	1.7	0.5	0.7
Muut juurekset	0.6	0.8	0.7	0.7
Nurmi	38.4	38.9	49.1	49.2
Kesanto	3.3	3.2	2.8	2.8
Muu peltoala	1.4	1.8	2.4	2.4
Yhteensä	100.0	100.0	100.0	100.0

Eri kasvien suhteelliset viljelyalat ovat kirjanpitotiloilla muuttuneet edellisestä vuodesta suunnilleen samaan tapaan kuin keskimäärin maan kaikilla tiloilla. Maataloustilaston mukaan leipäviljan, rukiin ja vehnän suhteelliset viljelyalat ovat selvästi alentuneet, edellinen 0.9 ja jälkimmäinen 0.5 prosenttiyksikköä. Kirjanpitotiloilla on rukiin ala pienentynyt vieläkin enemmän. Sen sijaan vehnä-ala, johon on luettu sekä syys- että kevätevehnä, on pysynyt suhteellisesti yhtäsuurena kuin mitä se oli edellisenä vuonna. Kun leipäviljan suhteellinen ala on supistunut, niin rehuviljan viljely on vastaavasti laajentunut.

Kirjanpitotilojen keskimääräiset satotulokset esitetään taulukossa 3. Kun niitä verrataan vuoden 1967 vastaaviin satoihin, voidaan todeta, että keskimäärin kaikilla kirjanpitotiloilla eri kasvien sadot ko. vuosina ovat olleet suunnilleen samansuuruisia. Tarkasteltaessa eri alueiden satotuloksia voidaan havaita, että eteläsuomalaisilla kirjanpitotiloilla useimpien taulukossa mainittujen kasvien sadot ovat edellisestä vuodesta parantuneet. Ainoastaan heinän ja lantun sadot ovat jääneet hieman alhaisemmiksi kuin edellisenä vuonna. Muilla alueilla sato-
määrien kehitys vuodesta 1967 ei ole ollut täysin samanlainen. Pohjois-Suomen alueella ovat kaikkien taulukossa mainittujen kasvien sadot alentuneet edellisestä vuodesta. Todettakoon myös, että sokerijuurikkaan sato on jäänyt kaikilla alueilla pienemmäksi kuin vuonna 1967.

Taulukossa 3 on eri tilaryhmien satotulokset esitetty myös rehuyksikköinä. Niitä laskettaessa on rehuyksikköiden kokonaismäärät jaettu vain niiden kasvien viljelyalalla, joiden sadot sisältyvät rehuyksikkömääriin. Niistä puuttuvat mm. laitumien sadot. Lisäksi on huomattava, että rehuyksikkösadoissa eivät sadon laadun vaihtelut tule esille.

Seuraavassa asetelmassa olevat painotetut luvut osoittavat kirjanpitotilojen keskimääräisiä rehuyksikkösatoja eri tutkimusalueilla.

A l u e	Keskisadot ry/ha	
	1968	1967
Etelä-Suomi	3 043	2 978
Sisä-Suomi	2 692	2 709
Etelä-Pohjanmaa	2 869	2 732
Pohjois-Suomi	1 945	2 270
Keskimäärin	2 777	2 761

Satotasoa kirjanpitotiloilla ja keskimäärin maan kaikilla tiloilla vuosina 1968 ja 1967 kuvaavat seuraavassa asetelmassa esitettävät erittäin kasvien keskisadot. Kirjanpitotiloja koskevat luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

Kasvi	Kirjanpitotiloilla		Maataloustilaston mukaan koko maassa	
	1968	1967	1968	1967
	100 kg/ha			
Ruis	18.9	18.8	18.5	16.9
Kevätvehnä	19.0	19.0	19.5	18.3
Ohra	25.1	24.7	21.6	19.7
Kaura	24.4	24.5	21.7	20.7
Peruna	192.1	186.7	140.8	136.5
Sokerijuurikas	219.6	253.2	250.8	241.6
Lanttu	331.4	353.1	258.2	269.7
Heinä	47.3	47.5	35.1	36.6

Kirjanpitotilojen keskisadot ovat yleensä korkeampia kuin keskimäärin koko maassa. Poikkeuksena ovat kevätvehnä ja sokerijuurikas, joiden keskisadot vuonna 1968 ovat jääneet maan keskisatoja alhaisemmiksi.

4. Maitotuotos

Vuotuinen maitotuotos lehmää kohden oli kirjanpitotiloilla tarkasteltavana tilikautena 4 400 kg. Se on 122 kg eli 2.9 % korkeampi kuin edellisenä tilivuonna. Karjantarkkailussa, johon kuuluu n. 27 % maan kaikista lehmistä oli tarkkailuvuonna 1968/69 vastaava keskituotos 4 402 kg. Siten maidon tuotostaso kirjanpitotiloilla on sama kuin karjantarkkailutiloilla, joilla keskituotos on viime vuosina yleensä ollut korkeampi. Kun ko. tuotos kirjanpitotiloilla nousi selvästi edellisestä vuodesta, niin karjantarkkailutiloilla se hieman aleni. Viimeksi mainituilla tuotos oli tarkkailuvuonna 1967/68 keskimäärin 4 414 kg. Keskimääräiset tuotosluvut on kirjanpitotiloilta laskettu siten, että tilakohtaiset keskituotokset on laskettu yhteen ja saatu summa on sitten jaettu vastaavan tilaryhmän tilamäärällä.

Seuraavassa asetelmassa esitetään kirjanpitotilojen keskimääräiset maitotuotokset eri tutkimusalueilla ja tilasuuruusluokissa tarkasteltavana vuonna.

Alue	Tilasuuruusluokat					Keskimäärin
	I—II	III	IV	V	VI	
	Maitoa vuodessa kg/lehmä					
Etelä-Suomi	4 356	4 658	4 585	4 687	4 707	4 600
Sisä-Suomi	4 365	4 404	4 423	4 385		4 397
Etelä-Pohjanmaa	4 240	4 405	4 345	5 601		4 444
Pohjois-Suomi	3 881	4 043	4 264	4 119		4 029

Tilakohtaiset tuotosluvut on saatu pääasiassa karjantarkkailutuloksista. Kaikki kirjanpitotilat eivät kuitenkaan ole mukana karjantarkkailutoiminnassa. Niillä tiloilla, joilta ei ole ollut käytettävissä tarkkailutuloksia, on maitotuotos pyritty selvittämään myyntimäärien ja oman kulutuksen perusteella, mutta tuotoslukuja ei ole tälläkään tavoin saatu aivan kaikilta tiloilta myytyä maitoa koskevien kilomäärätietojen puuttumisen takia. Sentähden aineisto on tässä jonkin verran pienempi kuin muita tuloksia laskettaessa. Lisäksi mainittakoon, että tarkasteltavana tilivuonna oli kirjanpitotiloista 107 sellaista tilaa (tiloja yhteensä 1 218), joilla ei tilikauden alussa ollut lainkaan nautakarjaa. Vastaava luku edellisenä vuonna oli 92 (1 298).

III. Omaisuussuhteet

A. Koko liike

1. Varat

Viljelijäin varat kirjanpitotiloilla ilmenevät taulukosta 4. Luvut tarkoittavat varojen määrää tilivuoden alussa. Varat on jaettu seuraaviin pääryhmiin: maatalous, metsätalous, asuinrakennukset, sivuansiotalous, rahoitusomaisuus ja yksityistalous. Metsätalousomaisuuteen on luettu maapohjan ja puuston lisäksi myös puutavaravarastot ja metsätalousokalusto. Sivuan시오-omaisuus muodostuu lähinnä sellaisista koneista ja kalustoesineistä, jotka on hankittu pääasiassa sivuansiotointa varten. Rahoitusomaisuuteen sisältyvät käteisvarat, talletukset, osakkeet, obligatiot ja osuudet sekä tilisaatavat. Mainittakoon vielä, että varoihin on luettu myös vuokralle otetun maatalousomaisuuden, esimerkiksi vuokrapellon arvo, mikä on merkitty samansuuruisena myös velkoihin.

2. Velat

Velkojen määrä kirjanpitotiloilla ilmenee taulukosta 4. Niihin sisältyvät varsinaisten velkojen ohella myös maatalouden tilivelat sekä vuokralle otetun maatalousomaisuuden arvo kuten edellä jo mainittiin. Luvut osoittavat velkojen määrää tilikauden alussa.

Kirjanpitotilojen keskimääräistä velkaantumistasetta kuvaavat seuraavassa asetelmassa olevat luvut. Ne osoittavat, montako prosenttia velat ovat varoista. Näiden lisäksi asetelmaan on merkitty keskimääräistä tilakokoa sekä varojen ja velkojen määriä koskevat tiedot.

Tilivuosi	Maatalous- maata muunn. ha/tila	Metsää ha	Varat 1 000 mk/tila	Velat	Velat % varoista
1968	19.54	54.77	157.5	22.7	14.4
1967	19.21	58.77	142.5	19.9	14.0
1966	19.36	56.79	139.4	18.1	13.0
1965	19.04	57.37	132.6	17.1	12.9
1964/65	16.33	52.35	110.3	13.2	12.0
1963/64	17.94	57.20	116.2	13.7	11.8

Asetelman luvut osoittavat, että kirjanpitotiloilla sekä varat että velat ovat jatkuvasti nousseet. Velkojen lisäys on kuitenkin ollut markkamääräisesti pienempi, mutta suhteellisesti suurempi kuin varojen. Siten on myös suhteellinen velkaantuminen kohonnut.

B. Varsinainen maatalous

1. Omaisuusryhmät

Maatalousomaisuus on jaettu seuraaviin ryhmiin: varastot, kotieläimistö, puutarhakasvillisuus, kalusto, rakennukset, perusparannukset ja maatalousmaa. Eri ryhmien arvot hehtaaria kohden tilivuoden alussa esitetään taulukossa 5. Maatalousvarastot on otettu huomioon samalla tavalla kuin kahtena edellisenäkin tilivuonna. Niihin sisältyvät kaikki maatalouden ostovarastot ja tilalla tuotetuista tuotevarastoista kaikki viljavarastot sekä peruna-, juurikasvi- ja korsirehuvarastoista myytäväksi tarkoitetut erät. Huomioon ottamatta jäävät siten vain tilalla käytettäväksi tarkoitetut peruna-, juurikasvi-, heinä-, olki- ja säilörehuvarastot. Tuotevarastot on arvioitu tilahintojen mukaan ja ostovarastot pääasiassa ostohintojen mukaan.

Kotieläimistöön on tässä luettu hevoset, nautakarja, siat, lampaat ja vuohet, kanat sekä kalkkunat, hanhet, joita viimeksi mainittuja on pidetty vain muutamilla tiloilla. Muita eläimiä kuten poroja, turkiseläimiä ja mehiläisiä ei sen sijaan ole luettu maatalousomaisuuteen. Eläinten arvoja on niiden jälkeenyäisyyden takia jonkin verran korotettu edellisestä vuodesta.

Kaluston, talousrakennusten ja perusparannusten kirjanpitoarvoina on nyt ensimmäisen kerran käytetty samoja arvoja kuin verotuksessa.

Rakennusten kohdalla on huomattava, että asuinrakennuksia ei ole luettu maatalousomaisuuteen, joten maatalouden rakennusomaisuus koostuu yksinomaan talousrakennuksista. Kuten taulukosta 4 ilmenee, on asuinrakennukset erotettu omaksi omaisuusryhmäkseen, mikä yhdessä maatalousomaisuuden ja metsätalousomaisuuden kanssa muodostavat maatilaomaisuuden. Tämä muutos tehtiin jo tilivuoden 1966 tilinpäätöksissä.

Perusparannusomaisuus käsittää tässä yleensä vain salaojitukset. Maatalousmaahan on luettu pellon lisäksi myös puutarhamaa sekä niitty- ja laidunmaat.

Maatalousomaisuuden arvo on pienillä tiloilla yleensä korkeampi kuin keskikokoisilla ja suurilla tiloilla, kuten taulukossa 5 olevista eri suuruusluokkien luvuista ilmenee. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että rakennusten arvo pinta-ala-yksikköä kohden kasvaa tilakoon pienessä.

2. Kotieläimet

Kotieläinten määrät kirjanpitotiloilla esitetään taulukossa 6. Ne on laskettu tilaa kohden. Hevosten määrää osoittavista luvuista voidaan todeta, että yhdesäkään tilaryhmässä ei ole keskimäärin yhtä hevosta tilaa kohden. Suhteellisesti eniten on hevosia sisäsuomalaisilla kirjanpitotiloilla. Tämä johtuu ilmeisesti siitä, että Sisä-Suomessa hevosia käytetään suhteellisen paljon metsäajoissa. Hevosten määrää osoittavissa luvuissa on lisäksi merkille pantavaa se, että nuorten hevosten ja varsojen määrä on erittäin vähäinen kaikilla alueilla. Keskimääräinen lehmäluku tilaa kohden jää kirjanpitotiloilla alle kuuden. Pohjois-Suomen tutkimusalueella niitä pidetään suhteellisesti eniten. Sikojen määrä sen sijaan on siellä vähäisin. Ryhmään muu siipikarja on luettu ankat, hanhet ja kalkkunat, joiden määrä on kuitenkin erittäin vähäinen. Täyskasvuisten lampaitten määrä kirjanpitotiloilla on suunnilleen samansuuruinen kuin täyskasvuisten hevosten määrä.

Kotieläinten määrä on mainitussa taulukossa ilmaistu myös nautayksikköinä. Nautayksikköön on tässä luettu 0.8 hevosta tai yksi nuori hevonen, 1.25 varsaa, yksi sonni tai lehmä, 2 hiehoa tai nuorta sonnia, 2.5 teurasmullia tai 3 vasikkaa, 2 sikaa (yli 6 kk), 2.5 nuorta sikaa (2—6kk) tai 10 porsasta (alle 2 kk), 50 kanaa tai 33 muuta siipikarjaa, 8 lammasta tai 10 karitsaa.

3. Kalusto

Maatalouskalustoon on luettu kaikki maatalouskoneet ja maataloudessa käytetyt kalustoesineet, joiden arvot esitetään taulukossa 7. Kalusto on jaettu seuraaviin ryhmiin: traktorit lisälaitteineen, leikkuupuimurit, ajo- ja kuljetuskalusto, kasvinviljelykalusto ja muu maatalouskalusto. Eräissä tapauksissa eri ryhmien väliset rajat ovat harkinnanvaraisia. Henkilöautoa ei yhdessäkään tapauksessa ole luettu maatalousomaisuuteen. Kuten aikaisemmin jo mainittiin, on kaluston kirjanpitoarvo sama kuin verotusarvo.

Seuraavan asetelman luvut osoittavat tarkasteltavana tilivuonna niiden tilojen lukumäärää, joilla on tilikauden alussa ollut oma traktori. Sulkeissa olevat luvut tarkoittavat kunkin tilaryhmän kokonaistilamäärää.

Alue	Traktoritilojen luku tv:nna 1968						Yhteensä
	I—II slk	III slk	IV slk	V slk	VI slk		
Etelä-Suomi	68 (110)	175 (201)	108 (108)	100 (100)	52 (52)	503 (571)	
Sisä-Suomi	38 (95)	129 (152)	43 (44)	21 (22)		231 (313)	
Etelä-Pohjanmaa ...	10 (17)	45 (59)	25 (26)	9 (9)		89 (111)	
Pohjois-Suomi	51 (83)	92 (113)	20 (21)	6 (6)		169 (223)	
Yhteensä	167 (305)	441 (525)	196 (199)	136 (137)	52 (52)	992 (1 218)	

Kirjanpitotiloilla on traktoreita varsin runsaasti, sillä suunnilleen vain joka viides tila on ilman sitä. Merkillepantavaa on myös se, että alle 10 hehtaarin tiloistakin joka toinen on hankkinut traktorin.

Myös leikkuupuimureita on kirjanpitotiloilla huomattava määrä, kuten seuraavasta asetelmasta ilmenee. Siinä ovat luvut osoittavat niiden tilojen lukumäärän eri alueilla ja suuruusluokissa, joilla on oma itsekulkeva leikkuupuimuri eli ajopuimuri.

Alue	Ajopuimuritilojen luku tv:nna 1968						Yhteensä
	I—II slk	III slk	IV slk	V slk	VI slk		
Etelä-Suomi	1	43	58	78	47	227	
Sisä-Suomi	2	28	28	16		74	
Etelä-Pohjanmaa ...	1	5	10	6		22	
Pohjois-Suomi	4	17	4	2		27	
Yhteensä	8	93	100	102	47	350	

4. Rakennukset

Maatalouden rakennusomaisuuden arvot eri tutkimusalueilla ja tilasuuruusluokissa esitetään taulukossa 8. Maatalousrakennuksiin tässä on luettu vain talousrakennukset, joiden kirjanpitoarvona on käytetty verotusarvoja. Asuinrakennukset on, kuten edellisenäkin vuonna, omana erillisenä maataloomaisuuteen kuuluvana ryhmänä. Asuinrakennuksille ei ole käytetty verotusarvoja, vaan ne on arvioitu entiseen tapaan. Poikkeuksena ovat kuitenkin palkkaväen käytössä

olevat asuinrakennukset, jotka on arvioitu verotusarvojen mukaan. Mainittakoon lisäksi, että maatalouden liiketuloja laskettaessa on asuinrakennuksista aiheutuneet kustannukset, myös poistot, luettu maatalouden kustannuksiin ja vastaavasti kokonaistuottoon sisältyvät mahdollisten vuokratulojen ohella myös viljelijäperheen, palkkaväen ja eläkeläisten asuntoedun arvot.

Maatalousrakennuksista on entiseen tapaan pyritty saamaan eläinsuojat erilleen. Niiden ja muiden talousrakennusten välinen raja on kuitenkin monessa tapauksessa harkinnanvarainen, sillä eläinrakennuksissa on usein huomattavastikin muihin tarkoituksiin käytettävää rakennustilaa.

IV. Rahaliike

Rahatuloiksi ja -menoiksi on tässä laskettu talousvuoden käteistulot ja -menot lisättyinä niiden tilikauden aikana laskuun myytyjen tuotteiden ja laskuun ostettujen tarvikkeiden arvolla, joista suoritukset ovat siirtyneet seuraavalle tilivuodelle. Edellisiltä tilikausilta siirtyneitten saatavien ja velkojen suorituksia ei sitävastoin ole luettu rahatuloiksi ja -menoiksi samoin kuin ei muitakaan lainaus- tai talletusliikkeeseen kuuluvia suorituksia.

Rahatulot on jaettu neljään pääryhmään: maatalous, metsätalous, sivuansiotalous ja yksityistalous. Nämä samoin kuin tulojen kokonaismäärätkin esitetään taulukossa 9. Maatalouden rahatuloihin sisältyvät nyt aikaisemmasta poiketen myös maatalousrakennusten, -kaluston, sekä salaojitusten hankinta-avustukset ja palkkiot, mitkä on viety vastaaviin poistolaskelmiin. Näiden määrä on kuitenkin varsin vähäinen. Entiseen tapaan on maataloustuloihin luettu myös maatalouden välittömään tukemiseen tarkoitettut erät kuten pinta-alalisät ja kato- korvaukset. Metsätalouden rahatuloihin on puutavaran myyntitulojen ohella viety myös metsämaan myynnistä saadut tulot. Näitä tuloja on kuitenkin erittäin vähän. Sivuanstotalouden rahatulot muodostuvat pääasiassa varsinaisista sivuansioista. Muista sivuansiotalouteen luetuista eristä mainittakoon korko- ja osinkotulot sekä uudisraivauspalkkiot. Yksityistalouden rahatuloihin sisältyvät yksityisirtaimiston myyntitulot sekä erilaiset sosiaaliset avustukset kuten lapsi- ja perhelisät. Yksityistulojen ryhmään on yhdistetty myös asuinrakennusten myyntitulot niiden vähäisyyden vuoksi. Mahdolliset vuokratulot asuinrakennuksista sisältyvät maataloustuloihin.

Seuraavassa asetelmassa esitetään eri tuloryhmien keskimääräiset arvot tilaa kohden kirjanpito-tiloilla kahtena viimeisenä tilivuotena. Vuoden 1967 asuinrakennustulot on asetelmassa yhdistetty maataloustuloihin. Luvut ovat painottomia keskiarvoja.

	Rahatulot			
	1968		1967	
	mk/tila	%	mk/tila	%
Maatalous	29 021	76.0	28 036	77.1
Metsätalous	4 598	12.0	3 726	10.3
Sivuanstotalous	3 260	8.5	3 196	8.8
Yksityistalous	1 318	3.5	1 383	3.8
Yhteensä	38 197	100.0	36 341	100.0

Maataloustulot ovat edellisestä vuodesta nousseet, mutta niiden suhteellinen osuus on kuitenkin alentunut. Sivuanstio- ja yksityistulot ovat markkamääräisesti pysyneet edellisen vuoden tasolla. Suurin suhteellinen muutos on tapahtunut metsätuloissa, jotka ovat kohonneet sekä markkamääräisesti että suhteellisesti. Niiden kohdalla on kehitys kääntynyt nousuun. Metsätulojen kehitystä viime vuosina osoittavat seuraavan asetelman luvut.

	Metsätalouden rahatulot		Metsämaata ha/tila
	mk/tila	% kaikista rahatuloista	
1968	4 598	12.0	54.77
1967	3 726	10.3	58.77
1966	4 048	12.4	56.79
1965	4 860	14.9	57.37
1964/65	4 233	15.0	52.35
1963/64	4 805	17.8	57.20
1962/63	3 784	16.0	58.40

Taulukossa 10 esitetään kirjanpitotilojen rahamenot tarkasteltavana olevalta vuodelta. Ne on jaoteltu seuraaviin pääryhmiin: maatalous, metsätalous, asuinrakennusten uudistus, sivuansiotalous, yksityistalous, verot sekä korot, vuokrat ja eläkkeet. Asuinrakennusten korjaus- ja kunnossapitomenot sisältyvät nyt maatalousmenoihin. Kahtena edellisellä tilivuonna ne käsiteltiin uudistusmenojen kanssa omana erillisenä asuinrakennusmenojen ryhmänä.

Seuraavassa asetelmassa esitetään kirjanpitotilojen keskimääräiset rahamenot tilaa kohden painottamattomina keskiarvoina kahtena viimeisenä tilivuonna.

	Rahamenot			
	1968		1967	
	mk/tila	%	mk/tila	%
Maatalous	22 793	58.3	17 692	50.7
Metsätalous	660	1.7	1 054	3.0
Asuinrakennusten uudistus ..	863	2.2	1 468	4.2
Sivuansiotalous	352	0.9	464	1.2
Yksityistalous	10 497	26.8	10 529	30.2
Verot	2 370	6.1	2 264	6.5
Korot, vuokrat ja eläkkeet ...	1 579	4.0	1 450	4.2
Yhteensä	39 114	100.0	34 921	100.0

Rahamenojen kokonaismäärä on edellisestä vuodesta noussut keskimäärin 4 193 mk eli 12.0 %. Markkamääräisesti suurin lisäys on tapahtunut maatalousmenojen kohdalla. Ne ovat kohonneet 5 101 mk tilaa kohden ja niiden suhteellinen osuuskin kaikista rahamenoista on huomattavasti lisääntynyt. Asuinrakennusmenoista on huomattava, että tilivuoden 1967 lukuun sisältyvät myös ko. rakennusten korjaus- ja kunnossapitomenot, kuten aikaisemmin jo mainittiin. Yksityistalouden rahamenoihin, jotka ovat pysyneet käytännöllisesti katsoen ennallaan, sisältyvät viljelijäperheiden yksityismenojen ohella myös ruokatalouden rahamenot.

Kun vertaillaan taulukoissa 9 ja 10 esitettyjä rahatulojen ja -menojen kokonaismääriä, voidaan todeta, että eräiden tilaryhmien kohdalla rahamenot ovat tuloja suuremmat. Tämä johtuu siitä, että rahatuloiissa ja -menoissa ei ole otettu huomioon talletus- ja lainausliikettä, kuten aikaisemmin jo mainittiin. Mainittu erotus on näissä tapauksissa pitänyt peittää joko käteisvaroja tai talletuksia pienentämällä taikka ottamalla lisää velkaa.

V. Maatalouden kokonaistuotto

Maatalouden kokonaistuotolla käsitetään tilivuoden aikana maataloudessa tuotettujen lopputuotteiden sekä palvelusten yhteistä arvoa. Kokonaistuottoon on siten luettu:

1) Tilivuoteen kuuluvat rahatulot ja tilisaatavat lukuunottamatta vuoden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä saatuja rahatuloja.

2) Maataloudesta metsätalouteen, ruoka- ja yksityistalouteen, sivuansioihin ja eläkeläisille sekä vieraan työvoiman palkkoihin luovutettujen tuotteiden, etuuksien ja hevostöiden raha-arvo.

3) Maataloudesta omaisuuden lisäämiseen (uudisrakennuksiin, -viljelyksiin ja perusparannuksiin) luovutetun hevostyön arvo.

4) Maataloustuotannosta johtunut lisäys varastoissa, puutarhakasvillisuudessa ja kotieläimistössä. Kuten aikaisemmin jo mainittiin, ei varastoissa ole otettu huomioon tilalla käytettäväksi tarkoitettuja omalla tilalla tuotettuja juures- ja korsirehuvarastoja.

Entiseen tapaan on maatalouden kokonaistuottoon luettu myös maatalouden välittömään tukemiseen tarkoitettut valtionavustukset (mm. pinta-alalisät ja kato- korvaukset), jotka on maksettu suoraan viljelijöille. Sen sijaan kokonaistuottoon eivät sisälly investointiluntoiset valtionavustukset ja -palkkiot (esim. salaojitus- palkkiot).

Tilivuosista 1966 ja 1967 poiketen sisältyvät kokonaistuottoon nyt myös viljelijäperheen, palkkaväen ja eläkeläisten asuntoedun arvot samoin kuin asuin- rakennuksista saadut vuokratulotkin. Asuinrakennuksista aiheutuneet kustan- nukset, poistot mukaan luettuna on vastaavasti luettu maatalouden liikekus- tannukseen.

1. Kokonaistuotto ja sen rakenne

Maatalouden kokonaistuotto esitetään tutkimusalueittain ja tilasuuruusluo- kittain taulukossa 11. Kokonaistuotto on entiseen tapaan jaettu kolmeen pää- ryhmään: kotieläintuottoon, kasvinviljelytuottoon ja muuhun tuottoon. Kahden ensiksi mainitun tuoton arvot esitetään seuraavassa asetelmassa kahdelta vii- meiseltä tilivuodelta. Luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

	Kotieläintuotto		Kasvinviljelytuotto	
	1968	1967	mk/ha	
Etelä-Suomi	1 256	1 101	489	479
Sisä-Suomi	1 450	1 243	172	228
Etelä-Pohjanmaa	1 402	1 339	271	248
Pohjois-Suomi	1 403	1 219	125	161
Keskimäärin	1 341	1 185	335	343

Kotieläintuotto on edellisestä tilivuodesta noussut selvästi kaikilla alueilla. Keskimääräinen lisäys on hehtaaria kohden 156 mk eli 13.2 %. Etelä-Suomen tutkimusalueella kotieläintuotto on pinta-alayksikköä kohden keskimäärin selvästi alhaisin. Muiden alueiden luvut ovat keskenään varsin tasaisia. Tarkasteltaessa kasvinviljelytuoton muuttumista edellisestä vuodesta voidaan todeta, että se on hieman kohonnut vain Etelä-Suomessa ja Etelä-Pohjanmaalla ja alentunut muilla alueilla. Keskimäärin se on pysynyt suunnilleen samana kuin edellisenä vuonna. Laskettuna hehtaaria kohden kasvinviljelytuotto vaihtelee alueittain suhteellisesti paljon enemmän kuin kotieläintuotto. Selvästi korkein se on Etelä-Suomen tutkimusalueella, jossa kotieläintuotto oli alhaisin. Tämä onkin luonnollista sillä maan eteläosissa ovat luontaiset edellytykset ns. myyntikasvien viljelyyn parhaimmat, josta johtuen huomattava osa viljelyskasvien sadosta myydään ja vastaavasti se osa, mikä jalostetaan kotieläintalouden tuotteiksi, muodostuu pienemmäksi. Maan pohjoisosissa peltoviljelyn tuotteet sen sijaan käytetään pääasiassa eläinten rehuksi. Se ilmenee selvästi myös esitetyistä luvuista.

Muuhun tuottoon sisältyvät, kuten taulukosta 11 ilmenee, puutarhan tuotto, valtiolta saadut vuotuisavustukset (esim. pinta-alalisä) sekä viljelijäperheen, palkkaväen ja eläkeläisten asuntoedun arvo, mikä on pyritty arvioimaan sellaiseksi, että se peittää asuinrakennuksista aiheutuneet kustannukset poisto mukaan luettuna. Asuntoetua arvioitaessa on otettu huomioon myös asuinrakennuksista saadut vuokratulot, jotka sisältyvät erittelemättömään ryhmään. Mainitut kustannukset on luettu maatalouden liikekustannukseen.

Seuraavassa asetelmassa olevat luvut osoittavat, miten maatalouden kokonaistuotto ja sen huomattavin erä, nautakarjan tuotto ovat muuttuneet edellisestä tilivuodesta eri tutkimusalueilla. Luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

	Kokonaistuotto		Nautakarjan tuotto	
	1968	1967	mk/ha	
	1968	1967	1968	1967
Etelä-Suomi	1 864	1 618	911	764
Sisä-Suomi	1 773	1 533	1 242	999
Etelä-Pohjanmaa	1 787	1 616	1 030	874
Pohjois-Suomi	1 671	1 441	1 302	1 098
Keskimäärin	1 804	1 573	1 056	880

Kokonaistuoton arvoja tarkasteltaessa on huomattava, että lukujen osoittama lisäys ei kokonaisuudessaan ole todellista tuoton kasvua, sillä vuoden 1968:n lukuihin sisältyy edellä mainittu asuntoetu, jota ei edellisen vuoden arvoissa ole. Kuten edellisenäkin vuonna on kokonaistuotto muodostunut keskimäärin korkeimmaksi eteläsuomalaisilla kirjanpito-tiloilla ja vastaavasti alhaisimmaksi pohjoissuomalaisilla tiloilla.

Nautakarjatuotossa on tapahtunut merkittävää lisäystä kaikilla tutkimusalueilla. Tämä johtuu pääasiassa maidon hinnan huomattavasta kohoamisesta. Myös naudanlihan hinnan nousu on osaltaan vaikuttanut siihen.

Tarkasteltaessa eri tuottoryhmien suhteellista osuutta kokonaistuotosta on huomattava, että muuhun tuottoon sisältyy tarkasteltavana vuonna edellisestä vuodesta poiketen asuntoedun arvo, mikä nostaa sekä muuta tuottoa että maatalouden tuottoa kokonaisuudessaan.

2. Maatalouden myyntituoton rakenne

Maatalouden varsinaiset eli nk. puhdistetut rahatulot esitetään taulukossa 12. Näihin on luettu vain sellaiset erät, jotka on otettu huomioon maatalouden kokonaistuottoa laskettaessa. Tästä syystä niihin eivät sisälly tilivuoden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä saadut tulot, esimerkiksi jos tilalta on myyty traktori, ei siitä saatu hinta sisälly näihin tuloihin. Vastaavasti ei traktorin ostohintaa ole luettu maatalouden rahamenoihin.

Seuraavassa asetelmassa esitetyt painotetut luvut osoittavat, miten maatalouden puhdistetut rahatulot ovat edellisestä tilivuodesta muuttuneet.

	Maatalouden puhdistetut rahatulot mk/ha	
	1968	1967
Nautakarja	194	190
Maitotalous	791	647
Siat	221	252
Siipikarja	66	60
Muut eläimet	9	11
Kotieläintalous yhteensä	1 281	1 160
Kasvinviljely	233	281
Muut tulot	48	38
Yhteensä	1 562	1 479

Asetelmassa mainituista tuloista on maitotaloustulot nousseet selvästi eniten. Hehtaaria kohden lisäys on 144 mk eli 22.3 %. Kuten aikaisemmin jo todettiin, se johtuu suureksi osaksi maidon hinnan kohoamisesta. Kotieläintalouden muista tuloista merkille pantavaa on sikataloudesta saatujen rahatulojen aleneminen edellisestä tilivuodesta hehtaaria kohden 31 mk:lla eli 12.3 %:lla. Myös kasvinviljelystä saadut rahatulot ovat vähentyneet. Maatalouden puhdistettujen rahatulojen kokonaismäärä on, lähinnä maitotaloustulojen huomattavan lisääntymisen vuoksi, noussut edellisestä vuodesta 83 mk/ha eli 5.6 %. Rahatulot muodostavat pääosan maatalouden kokonaistuotosta. Tarkasteltavana vuonna niiden osuus oli 86.6 %.

VI. Maatalouden liikekustannus

Maatalouden liikekustannukseen on luettu maatalouden säännöllistä hoitoa varten tilivuoden aikana uhratut rahamenot, yksityis-, metsä- ja sivuansiotaloudesta saatujen luontaisuuoriturusten arvot sekä ne maatalousomaisuuden vähennykset, jotka ovat syntyneet tuotannon, jalostamisen ja keskimääräistä kulumista vastaavan poiston kautta. Tuloja, jotka on saatu tilivuoden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä, ei ole luettu kokonaistuottoon. Vastaavasti omaisuuden lisäyksestä aiheutuneet menot eivät kuulu liikekustannukseen. Korot, verot ja vuokramaksut eivät tässä myöskään sisälly liikekustannukseen, joten maatalous on oletettu niistä vapaaksi ja siten ne on maksettava liikeylijäämästä eli verotettavasta puhtaasta tuotosta.

1. Liikekustannus ja sen rakenne

Liikekustannus on nyt jaettu seuraaviin pääryhmiin: työkustannus, kotieläinkustannus, tarvikkekustannus, kone- ja kalustokustannus, rakennuskustannus ja muu kustannus. Mainittujen pääryhmien sekä niiden alaryhmien arvot esitetään taulukossa 13.

Työkustannus sisältää ainoastaan maatalouden ihmistyökustannuksen. Siihen on luettu maatalouden säännölliseen harjoittamiseen liittyvistä töistä eli ns. maatalouden juoksevista töistä maksetut aika- ja urakkapalkat sosiaalisine kuluineen. Myös palkatun työvoiman saamat luontaisedut sisältyvät palkkakustannukseen. Mainittujen etuuskien arvot on luettu vastaavasti maatalouden kokonaistuottoon, mikäli ne on saatu maataloudesta (esim. tuotteet ja asuntoetu). Maatalouden investointitöitä koskevat kustannukset eivät kuulu liikekustannukseen. Jos tilan palkkaväki on tehnyt muita töitä kuten metsä- ja yksityistalouden töitä on niitä vastaava osuus vähennetty liikekustannuksesta. Kokonaispalkkakustannukset on jaettu eri talousalojen osalle tehtyjen työtuntien suhteessa.

Ne viljelijäperheen yli 16 vuotiaat jäsenet, joille on maksettu palkkaa, on vastaavana aikana luettu nyt palkkaväkeen kuuluviksi. Siten heidän maataloustöitä koskeva palkkansa kuuluu maatalouden palkkakustannukseen. Todettakoon vielä, että kun verotuksessa ei viljelijälle (verovelvolliselle) ja hänen aviopuolisolle tai alle 16 vuotiaille lapsille maksettavaa palkkaa voida katsoa maatalouden vähennyskelpoiseksi menoksi, on heidät tässä katsottu kaikissa tapauksissa viljelijäperheeseen kuuluviksi.

Viljelijäperheen tekemien maatalouden juoksevien töiden arvo on myös luettu liikekustannukseen. Se on määritetty siten, että tehdyt työtunnit on hinnoiteltu maataloustyöntekijäin tuntikeskiansioiden mukaan, jotka on saatu tilastollisen päätoimiston laatimista tilastoista. Viljelijäperheen oman työn arvoa määritettäessä on käytetty seuraavia tuntipalkkoja:

Miehet	2,69 mk
Naiset	2,08 »
Lapset	1,35 »

Työkustannuksiin sisältyy maksettujen palkkojen ja viljelijäperheen ruumiillisen työn palkkavaatimuksen lisäksi maatalouden johtotyön arvo, joka on laskettu siten että ko. työtunnit on hinnoitettu 2,69 mk/t. Maatalouden johtotyöksi on katsottu lähinnä seuraavat työt: maatalouskirjanpito, kasvinviljely- ja kotieläintaloussuunnitelmien laatiminen sekä maataloustuotteiden myynti ja maataloustarvikkeiden osto.

Kotieläinkustannus muodostuu astutus- ja keinosiemennysmaksuista, karjantarkkailu- ja kantakirjamennoista, kotieläintalouden puhdistusmenoista, sekä eläinlääkäripalkkioista ja muista eläinlääkintämenoista. Lisäksi siihen kuuluvat eläinten poistonluontoiset arvovähennykset. Kotieläinten hankintamenot on otettu vähennyksenä huomioon eri eläinlajien tuottoa laskettaessa.

Tarvikekustannusta laskettaessa on tarvikkeiden ostomenojen lisäksi otettu huomioon myös tarvikevarastojen muutokset. Varaston lisäys on lisätty ja vähennys vähennetty ko. tilivuoden vastaavan tarvikkeen ostomenoista. Ostorehukustannukseen sisältyvät myös kuoritun maidon ja heran ostomenot. Ostolannoitteiden ryhmään kuuluvat myös maanparannusainesten hankintamenot. Viljan peittäus- ja lajittelukustannukset on yhdistetty kuivaus- ja kasvin-suojelukustannukseen. Poltto- ja voiteluainekustannukseen sisältyvät sekä tilan omasta metsästä otetut polttopuut että ostetut polttoaineet lukuunottamatta traktorien ja ajopuimurien poltto- ja voiteluaineita, mitkä sisältyvät kone- ja kalustokustannuksen ryhmiin traktorin muut kustannukset ja ajopuimurin muut kustannukset. Edellisestä tilivuodesta poiketen polttoainekustannukseen kuuluvat nyt myös asuinrakennusten lämmitysainemenot. Sähkömaksut käsittävät nyt maatalouden sähkömenojen ohella myös asuinrakennusten sähkön käytön, sillä asuntoetua määritettäessä on otettu huomioon myös valaistus. Varsinaisten sähkömaksujen lisäksi on tähän ryhmään luettu sähkölamppujen ja -sulakkeiden ostomenot.

Kone- ja kalustokustannuksessa on poistot otettu samoina kuin mitä viljelijät ovat käyttäneet verokirjanpidossaan. Siten poistot on laskettu ns. menojäännös menetelmän mukaan ts. poistamattomasta jäännösarvosta on laskettu määräprosentti, mikä verotuksessa vaihtelee 0—30 %. Traktorin ja puimurin poistoista on liikekustannuksessa vain se osa, mikä koskee varsinaista maataloutta, sillä muiden töiden (esim. sivuansiotöiden) osuus on vähennetty liikekustannusta laskettaessa. Sama koskee myös muita kustannuksia. Ryhmiin traktorin ja leikkuupuimurin muut kustannukset on luettu korjaus- ja kunnossapitomenot, joiden osalta on huomattava, ettei niihin kuulu tilan palkkavaen ja viljelijäperheen tekemien huolto- ja korjaustöiden kustannus, mikä sisältyy maatalouden yhteiseen työkustannukseen. Edelleen ko. koneiden muihin kustannuksiin kuuluvat vakuutukset, rekisteröinti sekä poltto- ja voiteluainemenot, kuten aikaisemmin jo mainittiin. Sensijaan niissä ei ole mukana korkovaatimusta kuten ei muissakaan liikekustannuksen erissä. Mainittakoon myös, että traktorin osalta uudisrakennus- ja salaojitustöiden kustannukset on katsottu vuotuis kustannukseksi, kuten verotuksessa, ja siten ne on luettu liikekustannukseen. Mainitut investointityöt on kuitenkin työnmenekkitilastossa käsitelty erikseen.

Muuhun kalustokustannukseen sisältyvät muun maatalouskaluston korjaus- ja kunnossapitokustannukset. Huomattava on, että hankintamenoja sellaisesta

kalustosta lähinnä pienikalustosta, minkä todennäköinen taloudellinen kestoaika on alle 3 vuotta, ei ole käsitelty investointimenoina, vaan ne on katsottu suoraan vuotuismenoksi ja ne siten sisältyvät muuhun kalustokustannukseen. Kaluston vuokratkäyttöön on luettu varsinaisten vuokramenojen ohella myös yksityiskäyttöön hankitun auton kustannuksista maatalousajojen osuus.

Rakennuskustannukset on laskettu tasapoistomenetelmällä verotuskäytännön mukaisesti. Siten jokaisen rakennuksen poisto on määritetty erikseen. Kesto-aika on verotussäännösten mukaan: puiset talousrakennukset 20 v., kiviset talousrakennukset 25 v., sekä asuinrakennukset: puiset 40 v. ja kiviset 50 v. Vanhojen rakennusten osalta on tilivuoden alussa olevat poistamattomat hankintamenot määritetty myös verotussäännösten mukaan talousrakennusten ja palkkavaen käytössä olevien asuinrakennusten osalta. Näin saadut arvot on sitten jaettu arvioidulla jäljellä olevien kesto-vuosien määrällä ja näin on saatu kunkin rakennuksen vuosipoisto. Viljelijäperheen käytössä olevien asuinrakennusten arvot on määritetty entiseen tapaan arvioimalla ja poistot on laskettu tasapoistoina. Siten niiden kohdalla ei ole käytetty verotusarvoja. Merkittävää on, että rakennuskustannukseen on tässä luettu myös viljelijäperheen käytössä olevan asuinrakennusten poistot samoin kuin korjaus- ja kunnossapitomenotkin. Maataloutta on vastaavasti hyvitetty siten, että kokonaistuottoon on otettu asuntoetu mukaan.

Rakennusten korjaus- ja kunnossapitoon ei sisälly tilan vakinaisen työvoiman suorittamien korjaustöiden kustannus, sillä se on otettu huomioon maatalouden yhteisessä työ-kustannuksessa kuten kalustonkin kohdalla.

Muu kustannus koostuu mm. ojiin, aitojen ja teiden kunnossapitomenoista sekä perusparannusten, lähinnä salaojitusten poistoista, mitkä on nyt määritetty verotussäännösten mukaan meno-jäännöspoistoina. Enimmäismäärä niiden kohdalla on 10 % meno-jäännöksestä. Myös maatalouden vakuutusmaksut sisältyvät tähän pääryhmään lukuunottamatta traktorin ja ajopuimurin vakuutusmaksuja, mitkä on luettu ko. koneiden erikseen esitettyihin kustannuksiin.

Maatalouden liikekustannus ei ole täysin vertailukelpoinen edellisen vuoden vastaavaan kustannukseen. Laskentaperusteet poikkeavat mm. siinä, että liikekustannukseen sisältyvät nyt myös asuinrakennusten poistot, korjaus- ja kunnossapitokustannus sekä lämmitys ja valaistus. Toinen merkittävä ero on se, että poistot on nyt laskettu eri tavalla, kuten aikaisemmin on jo esitetty. Kuitenkin on huomattava, että useat liikekustannuksen aluerät on laskettu entiseen tapaan.

2. Rahassa suoritettu liikekustannus

Taulukossa 14 esitetään maatalouden varsinaiset eli nk. puhdistetut rahamenot. Niihin on luettu ainoastaan maatalouden juokseviin menoihin käytetyt erät eli menot, jotka on otettu huomioon liikekustannusta laskettaessa. Tästä syystä niihin eivät sisälly investointiluontoiset menot kuten uudisrakennuksiin sekä uusien koneiden ja kaluston hankintaan käytetyt erät. Vastaavalla tavalla on menetelty, kuten aikaisemmin mainittiin maatalouden varsinaisten rahatulojen kohdalla, joihin ei ole luettu tilikauden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä saatuja tuloja. Rahamenoihin on nyt kahdesta edellisestä vuodesta poiketen luettu asuinrakennuksia koskevat menot.

Seuraavassa asetelmassa olevat painotetut luvut osoittavat eräitä rahamenoeria eri tutkimusalueilla tilivuosina 1968 ja 1967.

	Palkat		Ostorehut		Ostolannoitteet	
	1968	1967	1968	1967	1968	1967
			mk/ha			
Etelä-Suomi	82	76	271	221	185	124
Sisä-Suomi	70	63	256	218	175	120
Etelä-Pohjanmaa	11	22	313	328	179	114
Pohjois-Suomi	34	36	359	288	175	133
Keskimäärin	61	59	288	248	181	123

Kuten luvuista ilmenee, on nouseva suunta todettavissa useimpien keskiarvojen kohdalla. Erityisen selvästi ovat nousseet ostolannoitemenot.

3. Työnmenekki

a. Ihmistyö.

Viljelijäperheen ja aikapalkkaisen vieraan työvoiman työtuntien kokonaismäärät esitetään taulukossa 15. Aikaisemmasta poiketen viljelijäperheen tunteihin sisältyvät nyt myös sivuansio- ja kotitaloustyöt. Palkkaväen työtunteihin ei ole luettu urakkatöitä. Johtotyö koskee yksinomaan varsinaista maataloutta. Siihen on luettu lähinnä seuraavat työt: maatalouskirjanpito, kasvinviljely- ja kotieläintaloussuunnitelmien laatiminen sekä maataloustuotteiden myynti ja maataloustarvikkeiden osto. Kaikki taulukoissa 15—20 esitetyt työnmenekkiluvut pohjautuvat tiloilla työpäiväkirjoihin tehtyihin muistiinpanoihin.

Kokonaistuntimäärien lisäksi on taulukkoon 15 merkitty myös metsätöiden tuntimäärät. Niihin ei ole luettu tilan omaan käyttöön otetun polttopuun ja korjauksiin yms. käytetyn puutavaran hakkuu- ja ajotöitä, mitkä sisältyvät maatalouden työnmenekkilukuihin. Rakennusten uudistuksiin otetun puutavaran osalta hakkuu- ja ajotyöt on merkitty ko. uudistustyöksi.

Maatalouden juokseviin töihin, mitkä esitetään taulukossa 16, on luettu maatalouden säännölliseen harjoittamiseen liittyvät työt kuten erilaiset kasvinviljelytyöt, kotieläinten ruokinta- ja hoitotyöt sekä korjaus- ja kunnossapitotyöt. Viimeksi mainituista on huomattava, että tilivuosisista 1966 ja 1967 poiketen niihin sisältyvät nyt myös asuinrakennuksia koskevat korjaustyöt. Kuten edellä mainittiin, on maatalouden juoksevien töiden tuntimäärissä nyt mukana eräitä puutavaran hakkuu- ja ajotöitä. Maatalouden investointityöt eivät kuulu näihin juokseviin töihin. Maatalouden työnmenekki on ilmaistu myös ihmistyö tunteina. Ne on saatu siten, että miesten ja naisten työtuntien summaan on lisätty lasten tunnit jaettuna kahdella. Kun esitettyihin työnmenekkilukuihin eivät sisälly urakkatyöt, on niitä vastaavat palkat merkitty taulukkoon.

Tarkasteltaessa viljelijäperheen ja palkkaväen työmääriä on huomattava, että ne yli 16 vuotiaat perheenjäsenet, joille on maksettu palkkaa, on vastaavana aikana luettu palkkaväkeen, kuten liikekustannusta koskevassa selvityksessä jo mainittiin.

Maatalouden työnmenekki tilivuosina 1968 ja 1967 on vaihdellut eri tutkimusalueilla seuraavasti. Luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

	Maatalouden työnmenekki it/ha	
	1968	1967
Etelä-Suomi	301	291
Sisä-Suomi	394	384
Etelä-Pohjanmaa	308	326
Pohjois-Suomi	379	368
Keskimäärin	333	327

Etelä-Pohjanmaata lukuunottamatta ovat työnmenekkiluvut hiukan nousseet edellisestä tilivuodesta. Tämä johtuu ilmeisesti siitä, että tilivuonna 1968 on maataloustöiksi katsottu myös asuinrakennusten korjaustyöt sekä tilan omaan käyttöön otetun puutavaran hankintatyöt. Siten työnmenekin lisäys ei ole todellista, ainakaan kokonaisuudessaan.

Maatalouden juoksevat työt on eritelty kolmeen ryhmään: kasvinviljelytyöt, kotieläintalouden työt ja muut maatalouden juoksevat työt. Näiden tuntimäärät ilmenevät taulukosta 17.

Kasvinviljelytyöihin on luettu mm. muokkaus- ja lannoitustyöt, viljelykasvien kylvö-, hoito- ja korjuutyöt, ojen kunnostus sekä kasvinviljelyrakennusten sekä -koneiden ja -kaluston korjaukset.

Kotieläintalouden töihin sisältyvät mm. eläinten ruokinta- ja hoitotyöt, kotieläinrakennusten ja -kaluston korjaukset. Rehujen siirto eläinsuojien yhteydessä olevista varastoista eläinten eteen on katsottu kotieläintalouden työksi. Sen sijaan rehujen kuljetus näihin kuten muihinkin varastoihin on katsottu kasvinviljelytyöksi.

Taulukossa 17 esitetään myös talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt. Vastaavien omaisuusosien arvoa on lisätty palkkaväen työn osalta. Sen sijaan viljelijäperheen tekemien uudistustöiden arvoa ei ole otettu omaisuuden lisäyksenä huomioon. Muista investointitöistä todettakoon, että kun kaluston uudistustöitä on nykyisin erittäin vähän edellisten vuosien selvitysten mukaan, ei tätä ryhmää ole työkirjanpidossa otettu lainkaan mukaan. Uudisviljely- eli uudisraivaustöitä on myös tehty hyvin vähän ja sentähden ei niitä eikä, myöskään asuinrakennusten uudistustöitä ole katsottu tarpeelliseksi esittää erikseen. Ne kylläkin sisältyvät taulukossa 15 oleviin työtuntien kokonaismääriin. Todettakoon vielä, että investointitöiden tuntimääriin on palkkaväen osalta otettu mukaan ainoastaan aikapalkkaisten maataloustyöntekijöiden työt. Investointitöitä koskevat urakkapalkat samoin kuin niitä töitä yksinomaan tehneitten aikapalkkaisten ammattimiesten palkkakustannukset on viety jo rahaliikkeen erittelyssä suoraan ko. investointimenoksi, joten ko. kustannuksia ei ole tarvinnut mitenkään jakaa.

Taulukosta 18 ilmenevät viljelijäperheen ja aikapalkkaisen palkkaväen tekemät sivuansio- ja kotitaloustyöt. Viljelijäperheen sivuansiotöihin sisältyvät vain ne työt, joista korvaus on suoritettu työajan perusteella. Kotitaloustöihin (yksitystalouden töihin) on luettu ruokatalous- ja muut kotitaloustyöt.

Muihin maatalouden juokseviin töihin sisältyvät edellisiin ryhmiin kuulumattomat varsinaiset maataloustyöt, esimerkiksi puutarhatyöt.

b. Hevostyö

Hevostyön tuntimäärät eri tutkimusalueilla ilmenevät taulukosta 19. Aikaisemmasta poiketen niihin sisältyvät vain kirjanpitotilojen omien hevosten työt. Vieraitten hevosten työt on jätetty pois niiden vähäisyyden takia. Taulukkoon on merkitty erikseen myös talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt, joita koskevat hevostyön arvot on kuitenkin käsitelty maatalouden vuotuis-kustannuksena, eikä niitä ole siten otettu huomioon omaisuuden lisäyksenä. Metsätöihin on luettu vain tilan omassa metsässä suoritettut puutavaran hankinta-kauppaan ja metsänhoitoon yms. liittyvät työt. Mikäli töitä on tehty jonkin muun tilan metsässä, on ne katsottu sivuansiotöiksi, jotka sisältyvät ryhmään muut työt.

Tilan omaan käyttöön omasta metsästä otetun puutavaran ajotyöt kuuluvat maataloustöihin.

c. Traktorityö

Traktorityön tuntimäärät ilmenevät taulukosta 20. Niihin sisältyvät sekä omien että vuokrattujen traktorien työt. Kuten hevostyönkin kohdalla on tässäkin merkitty erikseen talousrakennusten ja salaojitusten uudistustyöt, joita koskevat traktorityön kustannukset on luettu maatalouden vuotuiskestannuksiin eikä omaisuuden lisäykseksi.

Traktorityön ja hevostyön välistä suhdetta maatalouden juoksevilla töissä osoittavat seuraavan asetelman painotetut työnmenekkiluvut.

	Traktorityö t/ha		Hevostyö t/ha	
	1968	1967	1968	1967
Etelä-Suomi	26	24	12	12
Sisä-Suomi	21	20	24	24
Etelä-Pohjanmaa	25	20	10	13
Pohjois-Suomi	27	22	12	13
Keskimäärin	25	22	14	15

Traktorien käyttö maataloustöissä on edelleen noussut. Hevostyön kohdalla kehitys on keskimäärin ollut päivästäinen. Mainittakoon, että hevostyön määrä kirjanpitoiloilla tuntia hehtaaria kohden oli vuonna 1965 keskimäärin sama kuin traktorityömäärä (22 t/ha). Sitä aikaisemmin traktorien työtuntimäärät olivat pienempiä ja siitä lähtien suurempia kuin hevostyön tuntimäärät.

VII. Investoinnit maatalouteen ja asuinrakennuksiin

Kirjanpitotiloilla maatalouteen ja asuinrakennuksiin tehdyt investoinnit esitetään taulukoissa 21 ja 22.

Maatalouden investoinnit on eritelty eri omaisuusosien osalle. Rakennuksiin sisältyvät vain talousrakennukset, sillä asuinrakennuksiin suoritettavat investoinnit esitetään erikseen. Uudisviljelynimike tarkoittaa maatalousmaan uudisraivausta. Maatalousmaan osto on esitetty erillisenä ryhmänä.

Kokonaisinvestointeihin on luettu rahamenojen lisäksi omasta metsästä ko. tarkoituksiin otettu puutavara, sekä ihmistyö. Viimeksi mainittu sisältää aikaisemmasta poiketen vain palkkaväen työn niiden omaisuusosien kohdalle, joista lasketaan poistot. Siten viljelijäperheen työtä ei niissä ole otettu huomioon. Mainittujen omaisuusosien arvonlisäykseksi ei ole nyt luettu myöskään ko. kohteisiin suoritettua hevos- ja traktorityötä, sillä niitä koskevat kustannukset on käsitelty vuotuiskustannuksina.

Seuraavassa asetelmassa olevat luvut osoittavat investointien ja niiden suurimman erän, kone- ja kalustohankintojen suuruuden eri tutkimusalueilla tarkasteltavana olevana tilivuonna.

	Yhteensä mk/tila	Maatalousinvestoinnit	
		Koneet ja kalusto mk/tila	%-osuus
Etelä-Suomi	7 115	4 628	65.0
Sisä-Suomi	3 668	2 060	56.2
Etelä-Pohjanmaa	4 509	2 319	51.4
Pohjois-Suomi	2 806	1 665	59.3
Keskimäärin	5 203	3 215	61.8

Kokonaisinvestoinnit ovat selvästi suurimmat Etelä-Suomessa, jossa tilakokokin on suurin. Sama pitää paikkansa myös koneiden ja kaluston kohdalla.

Investointirahamenot ovat muuttuneet edellisestä tilivuodesta eri tutkimusalueilla seuraavasti.

	Rahamenot maatalousinvestointeihin mk/tila			
	Yhteensä		Koneet ja kalusto	
	1968	1967	1968	1967
Etelä-Suomi	6 835	6 421	4 625	4 633
Sisä-Suomi	3 407	3 521	2 059	2 105
Etelä-Pohjanmaa	4 205	3 660	2 315	2 361
Pohjois-Suomi	2 620	2 762	1 664	2 169
Keskimäärin	4 942	4 777	3 213	3 344

VIII. Maatalouden liiketulokset

Maatalouden liiketulokset tilivuodelta 1968 esitetään taulukossa 23. Varsinaisten tulosten ohella on taulukkoon merkitty myös maatalouden kokonaistuoton ja liikekustannuksen arvot. Vertailtaessa tilivuoden 1968 tuloksia aikaisempiin vuosiin on huomattava, että vuoden 1968 tuloksia laskettaessa on laskentaperusteissa tehty lähinnä maatalouden verotusuudistuksesta aiheutuneiden käytännöllisten seikkojen takia tiettyjä muutoksia, joita edellä on jo selvitetty. Tehdyistä muutoksista mainittakoon vielä oleellisemmat. Poistot on laskettu aikaisemmasta poikkeavilla perusteilla. Maatalouden kustannuksiin on nyt luettu myös asuinrakennuksista aiheutuneet kustannukset poisto mukaanluettuna, ja tuottoon sisältyy vastaavasti asuntoetuuksien arvot mahdollisten asuinrakennuksista saatujen vuokratulojen lisäksi.

Tulosten suhteen on edelleen muistettava, että kirjanpitoiltoja ei ole voitu valita otantamenetelmällä ja sentähden niiden tulosten ei voida katsoa edustavan koko maatalouden keskimääräistä tasoa.

1. Verotettava puhdas tuotto

Maatalouden puhtaalla tuotolla tarkoitetaan kokonaistuoton ja liikekustannuksen erotusta. Kun liikekustannukseen eivät tässä sisälly verot, vuokrat eivätkä velkojen korot, on mainittu erotus velattoman maatalouden verotettava puhdas tuotto, josta käytetään myös nimitystä liikeylijäämä. Sen arvot esitetään taulukossa 23.

Seuraavassa asetelmassa olevat luvut osoittavat verotettavan puhtaan tuoton painotettuja keskiarvoja eri tutkimusalueilla.

	Verotettava puhdas tuotto mk/ha
Etelä-Suomi	— 24
Sisä-Suomi	— 339
Etelä-Pohjanmaa	— 101
Pohjois-Suomi	— 416
Keskimäärin	— 159

Verotettava puhdas tuotto on jäänyt kaikilla tutkimusalueilla keskimäärin negatiiviseksi. Erityisen heikoksi tulos on muodostunut Pohjois- ja Sisä-Suomen alueilla. Tässä on kuitenkin huomattava, että näillä alueilla työkustannus, joka koostuu pääasiassa viljelijäperheen omalle työlle arvioidusta palkasta on huomattavan korkea. Edellä esitettyjä samoin kuin taulukossa 23 olevia muita tuloksia aikaisempien vuosien tuloksiin vertailtaessa on muistettava laskentaperusteissa tehdyt muutokset.

Osoituksena verotettavan puhtaan tuoton suuruudesta eri kokoisilla tiloilla esitetään seuraavassa asetelmassa Etelä-Suomen tutkimusalueen eri tilasuuruusluokkien keskimääräiset luvut.

Etelä-Suomen tilasuuruusluokat	Verotettava puhdas tuotto mk/ha
I— II (alle 10 ha)	—292
III (10—20 »)	— 47
IV (20—30 »)	145
V (30—50 »)	254
VI (50— »)	363
	Keskimäärin 166
Painotettu keskiarvo	— 24

Mainitut luvut osoittavat erittäin selvästi tilakoon vaikutuksen puhtaan tuoton suhteelliseen suuruuteen. Tilakoon kasvaessa hehtaaria kohden laskettu puhdas tuotto kohoaa selvästi.

2. Maatalousylijäämä

Maatalousylijäämä saadaan siten, että kokonaistuotosta vähennetään liikekustannuksen muut erät paitsi viljelijäperheen oman työn arvo. Maatalousylijäämään sisältyvät siten viljelijäperheen omalle työlle saatu palkka ja maatalouteen sijoitetulle pääomalle saatu korko. Taulukossa 23 ja seuraavissa asetelmissa esitettyjä maatalousylijäämän arvoja laskettaessa ei veroja ole luettu kustannuksiin. Lisäksi on huomattava, kuten aikaisemmin on jo mainittu, että ne viljelijäperheen jäsenet, joille on maksettu palkkaa, on vastaavana aikana katsottu palkkaväkeä kuuluviksi. Siten heidän palkkansa on jo vähennetty maatalousylijäämästä. Mainittu palkka on kuitenkin muodostunut keskimäärin suhteellisen vähäiseksi, kuten liikekustannustaulukosta (taul. 13) voidaan todeta.

Seuraavassa asetelmassa olevat painotetut keskiarvot osoittavat, minkälaiseksi maatalousylijäämä on muodostunut eri alueilla.

	Maatalousylijäämä mk/ha
Etelä-Suomi	645
Sisä-Suomi	575
Etelä-Pohjanmaa	659
Pohjois-Suomi	497
	Keskimäärin 611

Maatalousylijäämän suhteelliseen suuruuteen vaikuttaa mm. se, miten suuren osan maataloustöistä on suorittanut viljelijäperhe ja minkä osan palkattu työvoima. Kun pientiloilla on viljelijäperheen tekemä työmäärä hehtaaria kohden yleensä suurempi kuin keskikokoisilla tiloilla, joilla käytetään enemmän palkkaväkeä, on maatalousylijäämä hehtaaria kohden pientiloilla suurempi kuin keskikokoisilla. Tämä ilmenee seuraavassa asetelmassa esitetyistä Etelä-Suomen tutkimusalueen eri tilasuuruusluokkien keskiarvoista.

Etelä-Suomen tilasuuruusluokat	Maatalousylijäämä mk/ha
I— II	814
III	636
IV	565
V	457
VI	464
	Keskimäärin 539
Painotettu keskiarvo	645

3. Kannattavuuskerroin

Kannattavuuskertoimella tarkoitetaan suhdelukua, joka saadaan kun maatalousylijäämä jaetaan viljelijäperheen arvioidun palkan ja maatalouteen sijoitetun pääoman korkovaatimuksen summalla. Jos mainittu summa on yhtä suuri kuin maatalousylijäämä, on kannattavuuskertoimen arvo 1.0. Tässä tapauksessa katsotaan maatalouden tuotantokustannusten tulleen peitetyiksi. Jos kertoimen arvo on korkeampi kuin 1.0, on maatalous tuottanut voittoa. Jos sen arvo on pienempi kuin 1.0, on tulos ollut tappiollinen. Taulukossa 23 olevat samoin kuin seuraavassa asetelmassakin esitetyt kannattavuuskertoimen arvot on laskettu siten, että korkovaatimus on määritetty viiden prosentin mukaan. Kuten aikaisemmin on jo mainittu, ei asuinrakennuksia ole luettu maatalousomaisuuteen ja siten niitä ei ole myöskään otettu mukaan maatalouden korkovaatimusta laskettaessa.

Seuraavassa asetelmassa olevat luvut osoittavat, minkälaiseksi kannattavuuskerroin on eri tutkimusalueilla muodostunut tarkasteltavana tilivuotena.

	Kannattavuuskerroin
Etelä-Suomi	0.72
Sisä-Suomi	0.51
Etelä-Pohjanmaa	0.67
Pohjois-Suomi	0.44
Keskimäärin	0.62

IX. Metsätalous

Metsätalouden rahatulot ja -menot esitetään koko rahaliikettä koskevissa taulukoissa 9 ja 10. Viljelijäperheen ja aikapalkkaisen vieraan työvoiman tekemät metsätyöt ilmenevät taulukosta 15. Urakkapalkalla suoritettujen metsätöiden arvo sisältyy metsätalouden rahamenoihin. Hevosten ja traktorien metsätyöt on esitetty taulukoissa 19 ja 20.

Tutkimustiloilla käytetyn puutavaran määrät selviävät taulukosta 24. Kirjanpitotilojen omasta metsästä saatu puutavara muodostaa pääosan tilojen kokonaiskulutuksesta, sillä ostettua puutavaraa käytetään maataloilla suhteellisen vähän. Puunkulutus on jaettu kahteen ryhmään: polttopuut ja muu puutavara.

Viimeksimainitun osuus maatalouden puunkulutuksen arvosta tilivuonna 1968 oli 54.5 %, ja muodostuu se pääasiassa maatalousrakennusten uudistukseen ja kunnossapitoon käytetystä puutavarasta, jonka osuus maatalouden muun puutavaran arvosta oli 84.2 %. Taulukon luvut on esitetty tutkimusalueittain ja suuruusluokittain. Taulukosta selviävät erikseen asuinrakennusten uudistukseen käytetyn puutavaran määrät sekä luovutukset eläkkeisiin. Asuinrakennuksiin luovutettu polttopuu käsittää lämmitykseen käytetyn puutavaran lisäksi myös ruoanvalmistukseen käytetyt polttopuut.

Omasta metsästä saadun puutavaran arvolla on hyvitetty metsätaloutta ja veloitettu vastaavasti muita talousaloja. Tätä varten on puutavara tarkasteltavana vuonna hinnoitettu keskimäärin eri tutkimusalueilla seuraavasti:

Etelä-Suomi	16:53 mk/k-m ³
Sisä-Suomi	12:90 »
Etelä-Pohjanmaa	18:17 »
Pohjois-Suomi	12:42 »

Kaikilla tutkimusalueilla keskimäärin on vastaava hinta ollut 14:94. Hinnoittelu on aikaisemmista vuosista poiketen suoritettu kantohinnan mukaan.

X. Oman tilan maataloustuotteiden käyttö yksityistaloudessa

Ruokatalous on yhdistetty viljelijäperheen yksityistalouteen, joten ruokatalouden rahamenot sisältyvät yksityistalouden menoihin, ja ruokataloustyöt on luettu vastaavasti yksityistalouden töihin. Vieraan työvoiman ruokailukustannus, joka on luettu palkkakustannukseen, on määritetty arvion mukaan niillä tiloilla, joilla palkkaväki on ruokaillut tilan yhteisessä ruokataloudessa.

Omalla tilalla tuotettujen maataloustuotteiden käyttö yksityistaloudessa on selvitetty entiseen tapaan. Tärkeimpien tuotteiden käyttömäärät esitetään taulukossa 25. Ne on laskettu tilaa kohden, koska vuosiruokailijoiden määriä ei ole selvitetty.

Viljamäärät on ilmoitettu mainitussa taulukossa jyvänä. Taulukossa 25 esitettävien lukujen suhteen on muistettava, että ne ovat keskiarvoja. Yksityisillä tiloilla omalta tilalta saatujen, ruokataloudessa käytettyjen maataloustuotteiden käyttömäärät vaihtelevat huomattavasti.

Omalta tilalta saatujen, yksityistaloudessa käytettyjen maataloustuotteiden arvo on entiseen tapaan luettu maatalouden kokonaistuottoon. Näiden tuotteiden arvo on määritetty tilahintojen mukaan.

TAULUKOT
TABLES

Taul. 1. Maankäyttölajit ha/tila
Ägoslag ha/gård
Land use categories

Alue ja suuruusluokka ¹⁾	Muunn. ala ²⁾	Puutarha ³⁾	Pelto ¹⁰⁾	Laidun ¹¹⁾ (ei pelto- laitumia)	Nhitty ¹²⁾	Raiviot ¹³⁾	Kasvull. metsämaa ¹⁴⁾	Minu ala ¹⁵⁾ (ei vesistöjä)	Koko ala ¹⁶⁾
Etelä-Suomi ²⁾ I—II	7.45	0.06	7.22	0.27	0.14	0.02	17.38	2.80	27.89
III	14.83	0.09	14.42	0.52	0.21	0.07	30.55	4.37	50.23
IV	24.44	0.11	23.86	0.60	0.32	0.26	48.78	8.73	82.66
V	38.29	0.17	37.52	1.02	0.49	0.12	78.66	11.21	129.19
VI	70.58	0.31	69.04	2.23	1.41	0.40	122.82	20.75	216.96
Keskimäärin ⁷⁾	24.41	0.12	23.84	0.73	0.38	0.13	48.29	7.58	81.07
Sisä-Suomi ³⁾ I—II	8.00	0.04	7.74	0.36	0.10	0.08	35.65	3.39	47.36
III	14.19	0.06	13.70	0.63	0.22	0.20	65.30	9.56	89.67
IV	23.73	0.11	23.09	0.93	0.44	0.21	111.04	10.74	146.56
V—VI	45.13	0.10	44.09	1.59	0.46	0.16	129.72	9.02	185.14
Keskimäärin	15.83	0.06	15.35	0.66	0.23	0.16	67.25	7.82	91.53
Etelä-Pohjanmaa ⁴⁾ I—II	7.35	0.03	7.10	0.06	0.09	0.27	17.71	5.89	31.15
III	14.67	0.03	14.43	0.06	0.33	0.15	26.36	11.36	52.72
IV	23.89	0.03	23.73	0.11	0.07	0.08	36.70	9.50	70.22
V	37.16	0.05	37.06	0.08	0.04	—	81.13	20.35	138.71
Keskimäärin	17.53	0.03	17.32	0.08	0.21	0.14	31.90	10.81	60.49
Pohjois-Suomi ⁵⁾ I—II	7.75	0.02	7.55	0.06	0.07	0.30	65.56	44.02	117.58
III	13.84	0.03	13.40	0.15	1.03	0.29	63.14	36.00	114.04
IV	23.24	0.04	22.74	0.28	1.40	0.11	63.32	36.30	124.19
V—VI	44.79	0.07	44.17	0.70	0.50	—	106.08	71.81	223.33
Keskimäärin	13.29	0.03	12.93	0.14	0.69	0.27	65.21	39.98	119.25
Koko maa ⁶⁾									
Keskimäärin	19.54	0.08	19.07	0.54	0.38	0.17	54.77	13.87	88.88

¹⁾ Område och storleksklass. ²⁾ Södra Finland. ³⁾ Inre Finland. ⁴⁾ Sydösterbotten. ⁵⁾ Norra Finland. ⁶⁾ Hela landet
⁷⁾ I medeltal. ⁸⁾ Reducerad areal. ⁹⁾ Trädgård. ¹⁰⁾ Åker. ¹¹⁾ Betesmark utom åker. ¹²⁾ Äng. ¹³⁾ Röjningar. ¹⁴⁾ Växtlig
skogsmark. ¹⁵⁾ Övrig areal utom vattenområden. ¹⁶⁾ Totalareal.

¹⁾ Regions and size classes. ²⁾ South Finland. ³⁾ Central Finland. ⁴⁾ South Ostrobothnia. ⁵⁾ North Finland. ⁶⁾ Whole
country. ⁷⁾ Average. ⁸⁾ Area adjusted. ⁹⁾ Garden. ¹⁰⁾ Arable land. ¹¹⁾ Pasture. ¹²⁾ Meadow. ¹³⁾ Clearings. ¹⁴⁾ Forest.
¹⁵⁾ Other. ¹⁶⁾ Total.

Taul. 2. Pellon käyttö % peltoalasta
Åkers användning i % av åkerarealen
Use of arable land per cent of area

Alue ja suuruusluokka	Ruis ¹⁾	Vehnä ²⁾	Ohra ³⁾	Kaura ⁴⁾	Peruna ⁵⁾	Sokeri- juurikas ⁶⁾	Muut juurekset ⁷⁾	Nurmi ⁸⁾	Kesanto ⁹⁾	Muu peltoala ¹⁰⁾
Etelä-Suomi I—II	1.3	5.0	13.8	24.2	3.3	3.6	1.5	44.7	1.1	1.5
III	2.5	10.7	13.2	23.6	2.0	2.6	0.4	41.0	2.7	1.3
IV	2.2	18.3	14.4	23.6	1.9	1.8	0.3	32.5	3.3	1.7
V	4.3	26.8	14.4	22.2	1.1	1.8	0.1	22.2	5.1	2.0
VI	4.8	31.9	17.7	16.9	0.5	2.6	0.1	18.6	5.2	1.7
Keskimäärin	3.5	21.8	15.0	21.5	1.4	2.3	0.3	28.5	4.1	1.6
Sisä-Suomi I—II	1.6	1.1	16.9	15.8	2.9	1.2	1.4	57.9	0.4	0.3
III	2.9	2.0	15.9	18.5	2.9	1.3	1.0	53.7	1.1	0.7
IV	5.3	3.0	25.7	20.0	2.6	2.2	0.3	36.9	3.5	0.5
V—VI	4.5	4.7	28.5	17.2	1.9	0.2	0.4	38.4	3.5	0.7
Keskimäärin	3.5	2.6	20.7	18.1	2.6	1.3	0.8	47.7	2.0	0.7
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	1.8	0.8	15.6	14.2	3.9	2.8	1.8	57.1	0.9	1.1
III	2.4	0.9	17.3	19.8	2.6	1.1	1.0	50.7	2.6	1.6
IV	2.6	2.3	24.7	17.2	1.6	0.6	0.4	48.6	1.3	0.7
V	7.0	5.2	44.2	14.5	0.5	—	0.2	22.1	4.8	1.5
Keskimäärin	3.2	2.1	24.2	17.7	2.0	0.9	0.7	45.5	2.4	1.3
Pohjois-Suomi I—II	1.1	—	12.2	4.3	3.1	0.2	2.1	73.7	1.3	2.0
III	1.3	0.3	15.6	7.9	3.6	0.2	1.4	65.3	2.8	1.6
IV	2.8	0.2	15.5	13.3	4.8	0.4	2.0	57.0	3.6	0.4
V—VI	6.1	0.3	22.2	10.8	4.0	—	0.2	53.0	2.3	1.1
Keskimäärin	1.9	0.2	15.5	8.2	3.8	0.2	1.5	64.7	2.5	1.5
Koko maa										
Keskimäärin	3.3	13.5	17.0	18.8	2.0	1.7	0.6	38.4	3.3	1.4

¹⁾ Råg. ²⁾ Vete. ³⁾ Korn. ⁴⁾ Havre. ⁵⁾ Potatis. ⁶⁾ Sockerbeta. ⁷⁾ Övriga rotfrukter. ⁸⁾ Vall. ⁹⁾ Träda. ¹⁰⁾ Övrig åkerareal.
¹⁾ Rye. ²⁾ Wheat. ³⁾ Barley. ⁴⁾ Oats. ⁵⁾ Potato. ⁶⁾ Sugar beet. ⁷⁾ Other root crops. ⁸⁾ Cultivated grass. ⁹⁾ Fallow.
¹⁰⁾ Other.

Taul. 3. Sadot kg/ha
Skörd kg/ha
Yields of cultivated plants

Alue ja suuruusluokka	Ruis ¹⁾	Kevät- vehnä ²⁾	Ohra ⁴⁾	Kaura ⁵⁾	Peruna ⁶⁾	Sokeri- juuri- kas ⁷⁾	Lanttu ⁸⁾	Heinä ⁹⁾	Sato- ry/ha ¹⁰⁾
Etelä-Suomi I—II	2 110	2 047	2 806	2 540	20 225	27 609	33 933	5 043	3 081
III	2 247	1 999	2 729	2 671	20 088	25 788	33 272	4 692	2 944
IV	1 993	2 268	2 497	2 726	20 504	26 535	31 868	4 477	2 979
V	2 252	2 139	2 874	2 809	19 632	25 997	40 496	4 671	3 087
VI	2 313	2 393	2 969	2 899	18 121	25 946	30 044	5 095	3 323
Keskimäärin	2 239	2 236	2 804	2 762	19 919	26 162	35 056	4 736	3 099
Painotettu keskiarvo ¹⁾	2 172	2 106	2 757	2 674	19 968	26 515	35 489	4 803	3 043
Sisä-Suomi I—II	1 869	2 087	2 447	2 173	23 160	20 514	30 604	4 968	2 685
III	1 866	2 140	2 446	2 166	21 016	24 204	33 716	4 757	2 634
IV	1 896	2 142	2 542	2 443	21 454	20 515	34 862	4 407	2 878
V—VI	2 218	2 078	2 605	2 479	22 910	7 889	36 023	4 572	2 878
Keskimäärin	1 966	2 112	2 515	2 293	21 743	21 781	33 143	4 719	2 743
Painotettu keskiarvo	1 886	2 105	2 460	2 202	22 435	20 976	32 003	4 854	2 692
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	1 457	1 849	2 944	2 826	22 541	20 126	38 689	5 144	2 989
III	1 681	2 335	2 473	2 709	17 533	17 777	32 187	4 672	2 721
VI	1 677	2 656	2 947	2 405	17 562	22 608	24 615	4 414	2 819
V	2 281	2 558	3 023	3 249	23 656	—	60 000	4 748	3 398
Keskimäärin	1 898	2 535	2 821	2 709	18 416	19 403	34 185	4 631	2 891
Painotettu keskiarvo	1 622	2 200	2 742	2 740	19 751	18 485	34 998	4 824	2 869
Pohjois-Suomi I—II	989	—	1 489	1 752	13 023	9 440	26 487	4 246	1 921
III	1 634	2 171	1 495	1 574	11 378	19 128	28 600	4 330	1 972
VI	1 431	—	1 759	933	8 723	16 298	22 000	4 210	1 830
V—VI	2 145	—	1 820	2 419	10 283	—	—	4 192	2 179
Keskimäärin	1 652	2 171	1 581	1 628	11 009	16 488	27 093	4 281	1 956
Painotettu keskiarvo	1 290	660	1 532	1 673	12 015	12 361	25 174	4 265	1 945
Koko maa									
Keskimäärin	2 107	2 234	2 596	2 622	18 208	25 031	33 723	4 620	2 876
Painotettu keskiarvo	1 892	1 900	2 508	2 437	19 210	21 957	33 135	4 734	2 777

¹⁾ Avvägt medeltal. ²⁾ Råg. ³⁾ Vårvete. ⁴⁾ Korn. ⁵⁾ Havre. ⁶⁾ Potatis. ⁷⁾ Sockerbeta. ⁸⁾ Kälrot. ⁹⁾ Hö. ¹⁰⁾ Skörd fe/ha.
¹⁾ Weighted mean. ²⁾ Rye. ³⁾ Spring wheat. ⁴⁾ Barley. ⁵⁾ Oats. ⁶⁾ Potato. ⁷⁾ Sugar beet. ⁸⁾ Swede. ⁹⁾ Hay. ¹⁰⁾ Yield food units per hectare.

Taul. 4. Varat ja velat mk/tila
Tillgångar och skulder mk/gård
Assets and debts per farm

Alue ja suuruusluokka	Varat ¹⁾							Velat ²⁾	
	Maa- talous ³⁾	Metsä- talous ⁴⁾	Asuin- raken- nukset ⁵⁾	Sivu- ansio- talous ⁶⁾	Rahoi- tusomai- suus ⁷⁾	Yksityis- talous ⁸⁾	Varat yh- teensä ⁹⁾	Yh- teensä ¹⁰⁾	Va- roista % ¹¹⁾
Etelä-Suomi I—II	38 119	16 514	11 279	533	6 275	5 454	78 174	8 312	10.6
III	68 398	27 569	13 611	507	10 512	6 665	127 262	15 904	12.5
IV	104 436	51 416	19 542	314	11 593	10 139	197 440	27 949	14.2
V	150 767	75 405	25 663	1 738	18 545	13 964	286 082	45 292	15.8
VI	263 908	128 038	40 709	8 780	44 702	19 626	505 813	96 096	19.0
Keskimäärin	101 611	47 481	18 862	1 444	14 421	9 548	193 367	29 169	15.1
Sisä-Suomi I—II	36 694	25 846	10 094	895	3 253	4 541	81 323	13 080	16.1
III	60 632	49 558	12 579	1 067	7 464	6 150	137 450	16 143	11.7
IV	89 808	87 578	17 640	2 670	11 709	9 466	218 871	26 756	12.2
V—VI	163 196	100 224	26 819	4 127	12 579	12 400	319 345	53 381	16.7
Keskimäärin	64 677	51 267	13 537	1 455	7 142	6 567	144 645	19 322	13.4
Etelä-Pohjanmaa I—II	34 964	12 128	9 263	856	4 156	5 504	66 871	5 061	7.6
III	64 210	20 388	11 626	62	5 658	7 725	109 669	10 685	9.7
IV	83 334	33 010	16 491	328	7 506	9 792	150 461	18 393	12.2
V	142 404	46 141	21 523	2 833	17 335	14 010	244 246	36 016	14.7
Keskimäärin	70 550	24 168	13 206	470	6 808	8 379	123 581	13 683	11.1
Pohjois-Suomi . . . I—II	33 617	22 393	11 021	687	4 008	4 212	75 938	11 130	14.7
III	54 293	25 412	11 370	445	5 416	5 335	102 271	17 262	16.9
IV	83 965	33 408	11 240	1 160	9 140	6 649	145 562	18 719	12.9
V—VI	135 763	54 520	21 565	3 675	15 207	11 829	242 559	21 178	8.7
Keskimäärin	51 583	25 824	11 502	689	5 507	5 216	100 321	15 222	15.2
Koko maa									
Keskimäärin	80 130	42 364	15 631	1 220	10 224	7 882	157 451	22 674	14.4

¹⁾ Tillgångar. ²⁾ Skulder. ³⁾ Jordbruk. ⁴⁾ Skogsbruk. ⁵⁾ Bostadsbyggnader. ⁶⁾ Biförtjänster. ⁷⁾ Finansieringstillgångar.
⁸⁾ Privatekonomi. ⁹⁾ Summa tillgångar. ¹⁰⁾ Summa skulder. ¹¹⁾ Skulder i % av tillgångar.

¹⁾ Assets. ²⁾ Debts. ³⁾ Agriculture. ⁴⁾ Forestry. ⁵⁾ Dwellings. ⁶⁾ By-enterprises ⁷⁾ Current assets. ⁸⁾ Private household.
⁹⁾ Total assets. ¹⁰⁾ Total debts. ¹¹⁾ Debts per cent of assets.

Taul. 5. Maatalousomaisuus mk/ha
 Jordbrukets tillgångar mk/ha
 Agricultural property per hectare

Alue ja suuruusluokka	Varastot ¹⁾	Koti- eläimet ²⁾	Puutarha- kasvillisuus ³⁾	Kalusto ⁴⁾	Raken- nukset ⁵⁾	Sala- ojitukset ⁶⁾	Maa ⁷⁾	Yhteensä ⁸⁾
Etelä-Suomi I—II	324	852	1	457	1 682	215	1 584	5 115
III	307	665	0	521	1 268	257	1 594	4 612
IV	284	516	0	583	1 018	260	1 612	4 273
V	265	327	0	636	808	236	1 666	3 938
VI	197	352	1	582	666	251	1 690	3 739
Keskimäärin	263	473	1	576	960	247	1 642	4 162
Painotettu keskiarvo	294	634	0	529	1 254	241	1 611	4 563
Sisä-Suomi I—II	252	803	—	399	1 854	118	1 161	4 587
III	276	668	0	540	1 513	136	1 138	4 271
IV	314	477	—	545	1 083	175	1 191	3 785
V—VI	269	488	—	532	946	164	1 217	3 616
Keskimäärin	279	612	0	518	1 361	147	1 169	4 086
Painotettu keskiarvo	263	730	0	454	1 667	129	1 159	4 402
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	245	850	—	490	1 935	182	1 057	4 759
III	227	725	0	424	1 541	278	1 182	4 377
IV	243	578	—	433	840	201	1 194	3 489
V	244	409	—	664	1 105	361	1 049	3 832
Keskimäärin	236	632	0	473	1 267	261	1 155	4 024
Painotettu keskiarvo	237	739	0	462	1 581	235	1 129	4 383
Pohjois-Suomi I—II	157	832	0	465	1 875	62	946	4 337
III	195	717	0	460	1 500	100	952	3 924
IV	210	605	0	441	1 287	88	982	3 613
V—VI	228	466	—	361	868	102	1 006	3 031
Keskimäärin	192	701	0	449	1 489	90	961	3 882
Painotettu keskiarvo	177	757	0	455	1 654	78	954	4 075
Koko maa								
Keskimäärin	255	543	0	540	1 135	208	1 419	4 100
Painotettu keskiarvo	261	689	0	492	1 450	192	1 343	4 427

¹⁾ Förråd. ²⁾ Husdjur. ³⁾ Trädgårdens växtbestånd. ⁴⁾ Maskiner och redskap. ⁵⁾ Byggnader. ⁶⁾ Täckdikning. ⁷⁾ Mark.

⁸⁾ Summa.

¹⁾ Stores. ²⁾ Livestock. ³⁾ Garden vegetation. ⁴⁾ Implements. ⁵⁾ Buildings. ⁶⁾ Drainage. ⁷⁾ Agricultural land. ⁸⁾ Total.

Taul. 6. Kotieläimiä
Djurantal
Number of livestock

Alue ja suuruusluokka	Hevoset ¹⁾			Nautakarja ²⁾					
	täysi-ikäiset ³⁾	nuoret ⁴⁾	varsat ⁵⁾	sonnit ⁶⁾	lehmät ⁷⁾	hiehot ja nuor. sonnit ⁸⁾	teuraamullit ⁹⁾	vasikat alle 1 v. ¹⁰⁾	
Etelä-Suomi	I—II	0.51	—	—	—	3.54	0.96	0.44	2.01
	III	0.48	0.01	—	0.00	5.32	1.70	0.80	2.84
	IV	0.44	0.01	—	0.02	6.33	1.90	0.81	3.33
	V	0.36	0.02	—	0.01	6.02	2.36	1.67	3.39
	VI	0.71	—	—	0.04	9.27	3.48	1.54	4.25
	Keskimäärin	0.48	0.01	—	0.01	5.65	1.87	0.95	3.00
Sisä-Suomi	I—II	0.58	—	0.02	0.01	4.28	0.90	0.49	2.16
	III	0.55	0.02	0.01	—	6.10	1.70	0.77	3.19
	IV	0.50	—	—	0.02	5.41	1.96	0.77	3.14
	V—VI	0.68	0.05	0.09	0.09	8.87	3.64	1.68	5.54
	Keskimäärin	0.56	0.02	0.01	0.01	5.65	1.63	0.75	3.03
	Etelä-Pohjanmaa	I—II	0.29	—	—	—	3.18	1.47	1.47
III		0.34	—	—	—	5.85	1.53	1.86	2.35
IV		0.31	—	—	—	6.27	2.08	2.34	2.81
V		0.11	—	—	—	4.66	1.33	2.45	2.00
Keskimäärin		0.31	—	—	—	5.44	1.63	1.97	2.27
Pohjois-Suomi		I—II	0.35	—	—	—	4.53	1.26	0.63
	III	0.37	0.03	0.02	0.01	6.39	1.71	1.19	3.35
	IV	0.38	0.05	—	0.09	8.52	2.05	1.62	4.05
	V—VI	0.17	—	—	0.50	11.00	6.50	2.83	7.67
	Keskimäärin	0.36	0.02	0.01	0.03	6.02	1.70	1.07	3.18
	Koko maa	Keskimäärin	0.46	0.01	0.01	0.01	5.70	1.76	1.01

¹⁾ Hästar. ²⁾ Nötboskap. ³⁾ Svin. ⁴⁾ Fjäderfä. ⁵⁾ Tår. ⁶⁾ Fullvuxna. ⁷⁾ Unghästar. ⁸⁾ Föl. ⁹⁾ Tjurar. ¹⁰⁾ Kor. ¹¹⁾ Kvigor och ungtjurar. ¹²⁾ Gödkalvar. ¹³⁾ Kalvar under 1 år. ¹⁴⁾ Galtar över 9 mån. ¹⁵⁾ Suggor över 9 mån. ¹⁶⁾ Grisar under 2 mån. ¹⁷⁾ Höns över 6 mån. ¹⁸⁾ Kycklingar under 6 mån. ¹⁹⁾ Övrigt fjäderfä. ²⁰⁾ Lamm under 6 mån. ²¹⁾ Kreatursenheter. ²²⁾ Horses. ²³⁾ Cattle. ²⁴⁾ Pigs. ²⁵⁾ Poultry. ²⁶⁾ Sheep. ²⁷⁾ Full-grown. ²⁸⁾ Young horses. ²⁹⁾ Foals. ³⁰⁾ Bulls. ³¹⁾ Cows. ³²⁾ Heifers under 2 months. ³³⁾ Hens over 6 months. ³⁴⁾ Chicks under 6 months. ³⁵⁾ Other poultry. ³⁶⁾ Lambs under 6 months. ³⁷⁾

kpl/tila
per gård
per farm

Alue ja suuruusluokka	Siat ¹⁾						Siipikarja ²⁾			Lampaat ³⁾		Nautayksiköitä ⁴⁾	
	karjit yli 9 kk ⁵⁾	emakot yli 9 kk ⁶⁾	siat 6—9 kk	siat 3—6 kk	siat 2—3 kk	poraajat alle 2 kk ⁷⁾	kanat yli 6 kk ⁸⁾	poikaset alle 6 kk ⁹⁾	muu siipikarja ¹⁰⁾	täysi-ikäiset ¹¹⁾	karitsat alle 6 kk ¹²⁾		
Etelä-Suomi	I—II	0.01	0.47	0.14	1.05	0.51	0.96	36.71	—	—	0.41	0.13	7.34
	III	0.05	1.26	0.22	1.42	0.82	3.91	29.34	0.47	—	0.28	0.23	10.76
	IV	0.14	2.37	0.40	3.62	2.58	9.03	60.07	0.36	0.04	0.34	0.15	15.40
	V	0.08	1.26	0.10	3.52	1.44	3.08	87.61	—	0.02	0.84	0.32	14.38
	VI	0.46	6.08	2.29	8.11	11.62	17.94	57.46	0.96	—	2.96	1.46	29.75
	Keskimäärin	0.10	1.76	0.40	2.74	2.19	5.44	49.34	0.32	0.01	0.66	0.32	13.34
Sisä-Suomi	I—II	0.03	0.41	0.03	0.61	0.33	1.31	5.62	—	—	0.06	0.02	7.28
	III	0.05	0.91	0.05	0.81	0.64	2.18	30.79	0.18	—	0.28	0.18	11.03
	IV	0.17	2.86	0.29	3.30	2.09	9.14	78.68	—	—	0.93	0.05	14.82
	V—VI	0.36	5.96	1.82	4.23	15.95	24.50	27.45	—	—	2.23	1.04	29.79
	Keskimäärin	0.08	1.39	0.22	1.34	1.84	4.46	29.65	0.09	—	0.44	0.17	11.74
	Etelä-Pohjanmaa	I—II	—	1.00	—	1.12	0.53	4.88	16.94	—	—	0.18	0.41
III		0.03	1.41	0.42	1.64	1.31	3.39	14.92	—	—	0.51	0.35	11.41
IV		0.31	1.96	0.88	6.89	5.27	5.38	1.92	—	—	0.34	0.35	16.66
V		0.11	3.67	0.78	30.44	8.22	7.89	4.45	—	—	1.33	0.89	25.99
Keskimäärin		0.10	1.66	0.49	5.13	2.67	4.45	11.33	—	—	0.49	0.40	13.20
Pohjois-Suomi		I—II	0.01	0.24	0.01	0.17	0.07	0.76	5.86	0.07	—	0.41	0.35
	III	0.03	0.54	0.04	0.58	0.19	1.96	18.19	—	0.03	0.33	0.16	10.58
	IV	0.09	1.57	0.24	0.33	1.86	4.86	16.24	—	—	0.29	0.43	14.88
	V—VI	—	0.33	—	—	0.33	—	28.00	—	—	—	—	19.51
	Keskimäärin	0.03	0.52	0.05	0.39	0.30	1.73	13.68	0.02	0.02	0.35	0.25	9.95
	Koko maa	Keskimäärin	0.08	1.43	0.30	2.17	1.80	4.42	34.28	0.18	0.01	0.53	0.28

och ungtjurar. ¹²⁾ Gödkalvar. ¹³⁾ Kalvar under 1 år. ¹⁴⁾ Galtar över 9 mån. ¹⁵⁾ Suggor över 9 mån. ¹⁶⁾ Grisar under 2 mån. ¹⁷⁾ Höns över 6 mån. ¹⁸⁾ Kycklingar under 6 mån. ¹⁹⁾ Övrigt fjäderfä. ²⁰⁾ Lamm under 6 mån. ²¹⁾ Kreatursenheter. ²²⁾ Horses. ²³⁾ Cattle. ²⁴⁾ Pigs. ²⁵⁾ Poultry. ²⁶⁾ Sheep. ²⁷⁾ Full-grown. ²⁸⁾ Young horses. ²⁹⁾ Foals. ³⁰⁾ Bulls. ³¹⁾ Cows. ³²⁾ Heifers under 2 months. ³³⁾ Hens over 6 months. ³⁴⁾ Chicks under 6 months. ³⁵⁾ Other poultry. ³⁶⁾ Lambs under 6 months. ³⁷⁾

Taul. 7. Kalusto mk/ha
Maskiner och redskap mk/ha
Implements per hectare

Alue ja suuruusluokka	Traktorit lisälaitteineen ¹⁾	Ajo- pumurit ²⁾	Ajo- ja kuljetus- kalusto ³⁾	Kasvinviljely- kalusto ⁴⁾	Kotieläin- kalusto ⁵⁾	Muu maatalous- kalusto ⁶⁾	Yhteensä ⁷⁾
Etelä-Suomi I—II	168	1	40	151	31	66	457
III	176	71	36	161	25	52	521
IV	169	125	38	176	20	55	583
V	179	182	30	185	14	46	636
VI	171	159	28	159	13	52	582
Keskimäärin	174	131	33	169	18	51	576
Painotettu keskiarvo	172	78	36	163	24	56	529
Sisä-Suomi I—II	154	8	35	97	41	64	399
III	177	56	32	157	49	69	540
IV	148	153	29	139	20	56	545
V—VI	146	120	29	172	23	42	532
Keskimäärin	161	82	31	147	37	60	518
Painotettu keskiarvo	160	36	33	120	41	64	454
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	259	20	33	103	35	40	490
III	170	36	44	111	32	31	424
IV	167	61	31	121	22	31	433
V	232	194	39	151	14	34	664
Keskimäärin	186	70	38	121	26	32	473
Painotettu keskiarvo	207	40	38	111	31	35	462
Pohjois-Suomi I—II	265	6	38	80	40	36	465
III	211	39	40	100	35	35	460
IV	179	34	41	116	18	53	441
V—VI	106	88	22	102	16	27	361
Keskimäärin	208	36	38	98	32	37	449
Painotettu keskiarvo	232	23	38	90	35	37	455
Koko maa							
Keskimäärin	176	104	34	152	24	50	540
Painotettu keskiarvo	185	55	36	135	30	51	492

¹⁾ Traktorer. ²⁾ Skördetröskor. ³⁾ Kör- och transportinventarier. ⁴⁾ Växtodlingsredskap. ⁵⁾ Husdjursredskap. ⁶⁾ Övriga jordbruksredskap. ⁷⁾ Summa.

¹⁾ Tractors. ²⁾ Combines. ³⁾ Transport implements. Implements used ⁴⁾ for plant cultivation, ⁵⁾ for animal husbandry. ⁶⁾ Other agricultural implements. ⁷⁾ Total.

Taul. 8. Rakennukset
Byggnader
Buildings

Alue ja suuruusluokka	Eläinsuojat ¹⁾		Muut rakennukset ²⁾		Maatalousrakennukset yhteensä		Asuinrakennukset yhteensä mk/tila ⁵⁾
	mk/ha	%	mk/ha	%	mk/ha ³⁾	mk/tila ⁴⁾	
Etelä-Suomi I—II	1 147	68.2	535	31.8	1 682	12 537	11 279
III	863	68.1	405	31.9	1 268	18 805	13 611
IV	675	66.3	343	33.7	1 018	24 893	19 542
V	408	50.5	400	49.5	808	30 915	25 663
VI	341	51.2	325	48.8	666	47 005	40 709
Keskimäärin	582	60.6	378	39.4	960	23 438	18 862
Painotettu keskiarvo	825	65.8	429	34.2	1 254		
Sisä-Suomi I—II	1 367	73.7	487	26.3	1 854	14 828	10 094
III	1 082	71.5	431	28.5	1 513	21 479	12 579
IV	763	70.4	320	29.6	1 083	25 706	17 640
V—VI	582	61.5	364	38.5	946	42 697	26 819
Keskimäärin	958	70.4	403	29.6	1 361	21 546	13 537
Painotettu keskiarvo	1 212	72.7	455	27.3	1 667		
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	1 548	80.0	387	20.0	1 935	14 220	9 263
III	1 082	70.2	459	29.8	1 541	22 605	11 626
IV	562	66.9	278	33.1	840	20 054	16 491
V	682	61.7	423	38.3	1 105	41 054	21 523
Keskimäärin	877	69.2	390	30.8	1 267	22 219	13 206
Painotettu keskiarvo	1 175	74.3	406	25.7	1 581		
Pohjois-Suomi I—II	1 413	75.4	462	24.6	1 875	14 536	11 021
III	1 097	73.1	403	26.9	1 500	20 759	11 370
IV	938	72.9	349	27.1	1 287	29 908	11 240
V—VI	513	59.1	355	40.9	868	38 853	21 565
Keskimäärin	1 087	73.0	402	27.0	1 489	19 791	11 502
Painotettu keskiarvo	1 225	74.1	429	25.9	1 654		
Koko maa							
Keskimäärin	747	65.8	388	34.2	1 135	22 173	15 631
Painotettu keskiarvo	1 020	70.3	430	29.7	1 450		

¹⁾ Djurstallar. ²⁾ Övriga byggnader. Summa jordbruksbyggnader. ³⁾ mk/ha och ⁴⁾ mk/gård. ⁵⁾ Bostadsbyggnader mk/gård.

¹⁾ Livestock buildings. ²⁾ Other buildings. Farm buildings total ³⁾ marks per hectare and ⁴⁾ marks per farm. ⁵⁾ Dwellings marks per farm.

Taul. 9. Rahatulot mk/tila
Inkomster mk/gård
Cash receipts per farm

Alue ja suuruusluokka	Maatalous ¹⁾		Metsätalous ²⁾		Asuinrak. myynti ³⁾		Sivuanstalous ⁴⁾		Yksityistalous ⁵⁾		Yhteensä ⁶⁾	
	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%		
Etelä-Suomi	I—II	14 557	72.4	1 836	9.1	—	—	2 758	13.7	966	4.8	20 117
	III	23 451	81.4	2 403	8.3	2	0.0	2 033	7.1	907	3.2	28 796
	IV	39 395	75.6	8 075	15.5	22	0.0	3 468	6.7	1 145	2.2	52 105
	V	49 871	77.0	8 683	13.4	2	0.0	4 733	7.3	1 500	2.3	64 789
	VI	106 823	81.2	13 611	10.3	—	—	8 633	6.6	2 532	1.9	131 599
	Keskimäärin	36 973	78.3	5 487	11.6	5	0.0	3 518	7.5	1 215	2.6	47 198
Sisä-Suomi	I—II	12 846	66.3	2 589	13.3	0	0.0	2 441	12.6	1 511	7.8	19 387
	III	21 219	68.5	5 476	17.7	2	0.0	2 699	8.7	1 583	5.1	30 979
	IV	31 843	65.8	11 576	23.9	—	—	3 280	6.8	1 711	3.5	48 410
	V—VI	64 286	72.8	12 581	14.2	—	—	10 183	11.5	1 305	1.5	88 355
	Keskimäärin	23 198	68.3	5 957	17.6	1	0.0	3 229	9.5	1 559	4.6	33 944
	Etelä-Pohjanmaa	I—II	12 460	73.6	475	2.8	—	—	1 944	11.5	2 059	12.1
III		21 067	85.6	889	3.6	—	—	1 906	7.7	758	3.1	24 620
IV		30 336	88.7	1 706	5.0	—	—	1 441	4.2	726	2.1	34 209
V		62 711	85.9	4 116	5.6	—	—	5 651	7.8	492	0.7	72 970
Keskimäärin		25 297	85.4	1 278	4.3	—	—	2 107	7.1	928	3.2	29 610
Pohjois-Suomi		I—II	12 247	66.8	1 722	9.4	7	0.0	2 885	15.7	1 475	8.1
	III	20 009	75.6	2 297	8.7	9	0.0	2 728	10.3	1 434	5.4	26 477
	IV	28 962	76.9	1 292	3.4	4	0.0	5 906	15.7	1 512	4.0	37 676
	V—VI	46 127	77.3	5 280	8.9	—	—	7 604	12.7	642	1.1	59 653
	Keskimäärin	18 666	73.5	2 069	8.1	7	0.0	3 217	12.7	1 435	5.7	25 394
	Koko maa	29 017	76.0	4 598	12.0	4	0.0	3 260	8.5	1 318	3.5	38 197

¹⁾ Jordbruk. ²⁾ Skogsbruk. ³⁾ Försäljning av bostadsbyggnader. ⁴⁾ Biförtjänster. ⁵⁾ Privatekonomi. ⁶⁾ Summa.
¹⁾ Agriculture. ²⁾ Forestry. ³⁾ Sales of dwellings. ⁴⁾ By-enterprises. ⁵⁾ Private household. ⁶⁾ Total.

Taul. 10. Rahamenot mk/tila
Utgifter mk/gård
Cash expenses per farm

Alue ja suuruusluokka	Maatalous ¹⁾		Metsätalous ²⁾	Asuinrak. uudistus ³⁾	Sivuvuansio- talous ⁴⁾	Yksityis- talous ⁵⁾	Verot ⁶⁾	Korot, vuokrat ja eläkkeet ⁷⁾	Yhteensä ⁸⁾	
	mk	%								
Etelä-Suomi I—II	9 950	51.7	111	346	42	7 202	1 203	394	19 248	
	16 209	54.9	553	898	155	9 061	1 639	1 029	29 544	
	30 231	58.5	1 145	921	96	13 800	3 344	2 161	51 698	
	42 095	60.1	1 005	1 560	56	15 790	5 645	3 870	70 021	
	95 320	67.0	1 666	3 292	2 828	20 867	9 429	8 856	142 258	
	Keskimäärin	29 394	59.9	760	1 130	348	11 853	3 288	2 331	49 104
Sisä-Suomi I—II	8 888	47.4	286	222	98	7 824	952	477	18 747	
	15 360	50.9	966	712	161	10 296	1 760	900	30 155	
	28 130	59.3	768	1 037	72	11 883	3 870	1 716	47 476	
	60 799	66.8	1 182	446	2 709	16 702	5 143	4 052	91 033	
	Keskimäärin	18 385	55.0	747	590	308	10 219	2 049	1 108	33 406
	Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	8 865	52.3	147	23	422	6 549	740	214	16 960
15 252		60.9	188	75	68	7 604	1 226	626	25 039	
22 491		63.5	189	241	58	9 561	1 647	1 212	35 399	
53 038		71.6	511	—	91	13 947	3 357	3 117	74 061	
Keskimäärin		19 033	63.0	208	100	122	8 415	1 423	902	30 203
Pohjois-Suomi I—II		9 161	48.9	827	359	500	6 901	597	386	18 731
	14 653	54.1	329	1 404	305	8 708	922	765	27 086	
	21 412	57.3	189	740	1 531	10 776	1 873	874	37 395	
	40 940	62.4	505	967	1 934	16 887	2 837	1 523	65 593	
	Keskimäärin	13 953	53.7	506	941	537	8 450	942	654	25 933
	Koko maa	22 793	58.3	660	863	352	10 497	2 370	1 579	39 114

¹⁾ Jordbruk. ²⁾ Skogsbruk. ³⁾ Investering i bostadsbyggnader. ⁴⁾ Biförtjänster. ⁵⁾ Privatekonomi. ⁶⁾ Skatter. ⁷⁾ Rän-
tor, arrenden och sytning. ⁸⁾ Summa.

¹⁾ Agriculture. ²⁾ Forestry. ³⁾ Investment in dwellings. ⁴⁾ By-enterprises. ⁵⁾ Private household. ⁶⁾ Taxes. ⁷⁾ Interests,
rents and pensions. ⁸⁾ Total.

Taul. 11. Maatalouden
Jordbrukets
Gross return

Alue ja suuruusluokka	Kotieläintuotto ¹⁾										Ruis ¹⁰⁾	Veh- nä ¹¹⁾	Ohra- ja kaur- ra ¹²⁾
	Maito- talous ⁴⁾	Näuta- karja ⁵⁾	Siat ⁶⁾	Slipi- karja ⁷⁾	Muut eläi- met ⁸⁾	Yhteensä ⁹⁾							
						mk	%						
Etelä-Suomi I—II	978	261	233	172	15	1 659	74.1	11	44	92			
	782	201	229	64	9	1 285	72.7	28	110	105			
	587	144	344	72	5	1 152	66.4	22	232	131			
	342	111	119	79	5	656	45.4	50	324	225			
	311	76	270	24	11	692	41.4	59	448	271			
	Keskimäärin	512	136	232	65	8	953	56.9	40	277	186		
	Painotettu keskiarvo	721	190	238	97	10	1 256	67.4	27	163	134		
Sisä-Suomi I—II	1 152	253	118	15	20	1 558	83.5	8	7	42			
	935	201	148	91	15	1 390	82.0	21	13	61			
	494	134	256	145	12	1 041	70.8	48	29	140			
	452	154	325	11	20	962	67.8	41	52	232			
	Keskimäärin	779	185	202	75	15	1 256	77.6	29	23	109		
	Painotettu keskiarvo	1 016	226	145	45	18	1 450	81.8	16	12	62		
	Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	903	324	326	50	6	1 609	76.8	8	6	98		
792		222	292	31	7	1 344	83.1	14	8	100			
548		192	391	2	3	1 136	77.0	18	27	161			
275		86	594	6	7	968	56.8	104	72	464			
Keskimäärin		632	196	378	18	6	1 230	76.1	30	25	182		
Painotettu keskiarvo		779	251	332	34	6	1 402	78.4	16	13	124		
Pohjois-Suomi I—II		1 197	259	45	26	18	1 545	84.2	2	—	18		
	985	232	77	41	11	1 346	85.3	6	2	27			
	773	191	101	15	2	1 082	84.0	15	1	39			
	574	189	15	24	1	803	70.0	69	4	106			
	Keskimäärin	959	227	68	32	10	1 296	83.8	12	2	34		
	Painotettu keskiarvo	1 061	241	57	30	14	1 403	84.0	8	1	28		
	Koko maa	Keskimäärin	633	162	217	59	1 081	65.8	34	169	150		
Painotettu keskiarvo		841	215	207	67	11	1 341	74.3	20	84	102		

¹⁾ Husdjursintäkter. ²⁾ Växtodlingsintäkter. ³⁾ Övriga intäkter. ⁴⁾ Mjölkhushållning. ⁵⁾ Nötboskap. ⁶⁾ Svin. ⁷⁾ Rotfrukter. ⁸⁾ Övriga växter. ⁹⁾ Summa växtodlingsintäkter. ¹⁰⁾ Trädgård. ¹¹⁾ Statsbidrag. ¹²⁾ Bostadsförmån.
¹⁾ Gross return of animal husbandry. ²⁾ Gross return of plant cultivation. ³⁾ Other gross return. ⁴⁾ Dairy products.
¹⁵⁾ Root crops. ¹⁶⁾ Other plants. ¹⁷⁾ Total. ¹⁸⁾ Horticulture. ¹⁹⁾ State premiums. ²⁰⁾ Rents of dwellings. ²¹⁾ Rest. ²²⁾ Other

kokonaistuotto mk/ha
bruttointäkt mk/ha
of agriculture per hectare

Alue ja suuruusluokka	Kasvinviljelytuotto ¹⁾										Muu tuotto ²⁾					Koko- nais- tuotto yhteensä ²³⁾
	Heinä yms. ¹³⁾	Peru- na ¹⁴⁾	Juuri- kasvit ¹⁵⁾	Muut ¹⁶⁾	Yhteensä ¹⁷⁾		Puu- tarha ¹⁸⁾	Valtion avus- tukset ¹⁹⁾	Asunto- etu ²⁰⁾	Muut ²¹⁾	Yhteensä ²²⁾					
					mk	%					mk	%				
Etelä-Suomi I—II	6	60	136	34	383	17.1	14	52	106	24	196	8.8	2 238			
	7	32	79	27	388	22.0	7	8	64	14	93	5.3	1 766			
	9	39	55	18	506	29.2	3	0	53	20	76	4.4	1 734			
	7	23	55	33	717	49.6	3	—	42	27	72	5.0	1 445			
	6	8	79	37	908	54.3	4	0	38	30	72	4.3	1 672			
	Keskimäärin	7	26	71	30	637	38.0	5	5	52	23	85	5.1	1 675		
	Painotettu keskiarvo	7	39	90	29	489	26.2	8	19	71	21	119	6.4	1 864		
Sisä-Suomi I—II	6	30	30	4	127	6.8	13	58	102	9	182	9.7	1 867			
	8	45	40	6	194	11.4	11	15	76	10	112	6.6	1 696			
	14	47	57	4	339	23.0	4	1	67	19	91	6.2	1 471			
	11	34	6	11	387	27.3	3	—	54	12	69	4.9	1 418			
	Keskimäärin	10	41	35	6	253	15.6	8	16	74	12	110	6.8	1 619		
	Painotettu keskiarvo	8	36	33	5	172	9.7	11	40	90	10	151	8.5	1 773		
	Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	11	98	71	7	299	14.2	6	54	116	12	188	9.0	2 096		
6		31	24	14	197	12.2	2	9	60	5	76	4.7	1 617			
7		22	17	36	288	19.5	1	1	49	0	51	3.5	1 475			
2		7	—	45	694	40.7	2	—	36	4	42	2.5	1 704			
Keskimäärin		6	29	20	26	318	19.6	2	8	56	3	69	4.3	1 617		
Painotettu keskiarvo		8	54	40	16	271	15.2	3	25	79	7	114	6.4	1 787		
Pohjois-Suomi I—II		15	48	5	14	102	5.6	8	78	94	7	187	10.2	1 834		
	12	45	11	28	131	8.3	5	28	56	12	101	6.4	1 578			
	16	45	8	16	140	10.9	17	6	37	6	66	5.1	1 288			
	35	65	—	14	293	25.5	3	1	37	10	51	4.5	1 147			
	Keskimäärin	15	47	9	22	141	9.1	8	33	59	10	110	7.1	1 547		
	Painotettu keskiarvo	15	48	7	18	125	7.5	8	52	74	9	143	8.5	1 671		
	Koko maa	Keskimäärin	9	32	52	24	470	28.6	6	11	57	18	92	5.6	1 643	
Painotettu keskiarvo		9	42	58	20	335	18.6	8	29	76	15	128	7.1	1 804		

Pjäderfä. ³⁾ Övriga husdjur. ⁴⁾ Summa husdjursintäkter. ¹⁰⁾ Råg. ¹¹⁾ Vete. ¹²⁾ Korn och havre. ¹³⁾ Hö o. dyl. ¹⁴⁾ Potatis.
¹⁵⁾ Övrigt. ²²⁾ Summa övriga intäkter. ²³⁾ Bruttointäkter totalt.
⁵⁾ Cattle. ⁶⁾ Pigs. ⁷⁾ Poultry. ⁸⁾ Other animals. ⁹⁾ Total. ¹⁰⁾ Rye. ¹¹⁾ Wheat. ¹²⁾ Barley and oats. ¹³⁾ Hay. ¹⁴⁾ Potato.
gross return total. ²³⁾ Gross return total.

Taul. 12. Maatalouden varsi-
Jordbrukets egentliga
General cash receipts

Aine ja suuruusluokka	Kotieläintalous ¹⁾						Yhteensä ²⁾		Ruis ¹⁰⁾	Vehnä ¹¹⁾
	Maito- talous ⁴⁾	Nauta- karja ⁵⁾	Siat ⁶⁾	Siipi- karja ⁷⁾	Muut eläimet ⁸⁾					
						mk	%			
Etelä-Suomi I—II	911	234	238	174	14	1 571	82.0	5	20	
III	743	196	238	62	9	1 248	80.2	23	87	
IV	563	122	388	74	5	1 152	75.0	15	181	
V	329	106	134	80	7	656	52.2	43	281	
VI	303	70	306	24	10	713	47.9	55	377	
Keskimäärin	489	127	256	66	8	946	64.2	34	231	
Painotettu keskiarvo	681	175	254	98	10	1 218	75.0	21	129	
Sisä-Suomi I—II	1 085	246	119	9	9	1 468	91.6	1	—	
III	890	180	158	91	13	1 332	90.2	12	6	
IV	472	139	279	144	11	1 045	81.8	36	14	
V—VI	434	109	475	10	12	1 040	77.7	38	62	
Keskimäärin	741	167	241	73	11	1 233	86.4	21	18	
Painotettu keskiarvo	961	214	157	41	10	1 383	90.1	8	6	
Etelä-Pohjanmaa I—II	823	251	347	49	2	1 472	86.9	—	—	
III	746	209	286	31	11	1 283	91.8	14	2	
IV	516	142	419	1	5	1 083	86.2	15	20	
V	262	111	799	7	10	1 189	71.5	109	29	
Keskimäärin	594	174	421	18	8	1 215	85.7	30	12	
Painotettu keskiarvo	723	212	350	33	7	1 325	88.0	13	5	
Pohjois-Suomi I—II	1 105	223	47	26	13	1 414	90.6	1	—	
III	928	205	97	40	9	1 279	89.8	5	0	
IV	740	208	115	14	1	1 078	89.5	12	—	
V—VI	556	133	14	25	—	728	74.8	56	—	
Keskimäärin	902	203	82	31	8	1 226	89.0	10	0	
Painotettu keskiarvo	989	211	66	29	10	1 305	89.6	7	0	
Koko maa										
Keskimäärin	602	148	245	59	9	1 063	73.5	28	140	
Painotettu keskiarvo	791	194	221	66	9	1 281	82.0	15	65	

¹⁾ Husdjurskötsel. ²⁾ Växtodling. ³⁾ Övriga inkomster. ⁴⁾ Mjölkhushållning. ⁵⁾ Nötboskap. ⁶⁾ Svin. ⁷⁾ Fjäderfä. ⁸⁾ Potatis. ⁹⁾ Rotfrukter. ¹⁰⁾ Övriga växter. ¹¹⁾ Summa växtodlingsinkomster. ¹²⁾ Trädgård. ¹³⁾ Statsbidrag. ¹⁴⁾ Övrigt. ¹⁵⁾ Animal husbandry. ¹⁶⁾ Plant cultivation. ¹⁷⁾ Other cash receipts. ¹⁸⁾ Dairy products. ¹⁹⁾ Cattle. ²⁰⁾ Pigs. ²¹⁾ Poultry. ²²⁾ Other plants. ²³⁾ Total. ²⁴⁾ Horticulture. ²⁵⁾ State premiums. ²⁶⁾ Rest. ²⁷⁾ Other cash receipts total. ²⁸⁾ General cash

naiset rahatulot mk/ha
inkomster mk/ha
of agriculture per hectare

Ohra ¹²⁾	Kasvinviljely ²⁾						Muut tulot ³⁾				Yhteensä ²²⁾	Yhteensä ²³⁾		
	Kaura ja sekavilja ¹³⁾	Heinä yms. ¹⁴⁾	Perunna ¹⁵⁾	Juuri- kasvit ¹⁶⁾	Muut ¹⁷⁾	Yhteensä ¹⁸⁾		Puu- tarha ¹⁹⁾	Valtion avus- tukset ²⁰⁾	Muut ²¹⁾			Yhteensä ²²⁾	
						mk	%						mk	%
15	16	5	38	135	27	261	13.6	8	52	24	84	4.4	1 916	
28	14	6	23	79	24	284	18.2	3	8	14	25	1.6	1 557	
30	34	8	25	55	15	363	23.6	1	0	20	21	1.4	1 536	
78	68	7	17	54	24	572	45.6	1	—	27	28	2.2	1 256	
120	74	5	5	79	27	742	49.9	2	0	30	32	2.2	1 487	
66	48	6	18	71	23	497	33.8	2	5	23	30	2.0	1 473	
38	29	6	26	90	24	363	22.3	4	19	21	44	2.7	1 625	
6	2	4	17	31	0	61	3.8	7	58	9	74	4.6	1 603	
7	6	6	34	40	3	114	7.7	6	15	10	31	2.1	1 477	
40	17	11	32	58	4	212	16.6	0	1	19	20	1.6	1 277	
90	40	11	29	5	12	287	21.4	0	—	12	12	0.9	1 339	
30	14	8	30	36	5	162	11.4	4	16	12	32	2.2	1 427	
12	6	5	23	34	2	96	6.3	6	40	10	56	3.6	1 535	
21	—	13	46	71	3	154	9.1	2	54	12	68	4.0	1 694	
17	9	4	21	24	10	101	7.2	0	9	5	14	1.0	1 398	
70	8	7	12	17	23	172	13.7	—	1	0	1	0.1	1 256	
240	68	2	5	—	18	471	28.3	—	—	4	4	0.2	1 664	
72	18	5	17	21	15	190	13.4	1	8	3	12	0.9	1 417	
36	8	8	29	40	9	148	9.8	1	25	7	33	2.2	1 506	
1	—	10	31	6	10	59	3.8	3	78	7	88	5.6	1 561	
6	1	10	38	12	32	104	7.3	2	28	12	42	2.9	1 425	
18	0	9	46	8	8	101	8.4	14	6	6	26	2.1	1 205	
71	13	25	67	—	1	233	24.0	1	1	10	12	1.2	973	
13	2	11	40	9	20	105	7.6	4	33	10	47	3.4	1 378	
8	1	11	36	8	16	87	6.0	3	52	9	64	4.4	1 456	
52	33	7	23	52	18	353	24.4	2	11	18	31	2.1	1 447	
28	17	7	27	58	16	233	14.9	4	29	15	48	3.1	1 562	

Övriga husdjur. ⁹⁾ Summa husdjursinkomster. ¹⁰⁾ Råg. ¹¹⁾ Vete. ¹²⁾ Korn. ¹³⁾ Havre och blandsäd. ¹⁴⁾ Hö o. dyl. ¹⁵⁾ Potatis. ¹⁶⁾ Rotfrukter. ¹⁷⁾ Övriga växter. ¹⁸⁾ Summa växtodlingsinkomster. ¹⁹⁾ Trädgård. ²⁰⁾ Statsbidrag. ²¹⁾ Övrigt. ²²⁾ Summa övriga inkomster. ²³⁾ Summa jordbrukets egentliga inkomster. ²⁴⁾ Other animals. ²⁵⁾ Total. ²⁶⁾ Rye. ²⁷⁾ Wheat. ²⁸⁾ Barley. ²⁹⁾ Oats and mixed grain. ³⁰⁾ Hay. ³¹⁾ Potato. ³²⁾ Root crops. receipts of agriculture total.

Taul. 13. Maatalouden
Jordbrukets drifts-
Production expenses of agriculture (except

Alue ja suuruusluokka	Työkustannus ¹⁾						Kotieläin- kustannus ²⁾	Tarvikkekustannus ³⁾				
	Palkat ²⁾		Viljelijä- perheen ³⁾		Yhteensä ⁴⁾			Ostoreh- tut ¹¹⁾	Ostosie- menet yms. ¹²⁾	Osto- lannoitteet ¹³⁾	Käiväus- kasvinsuojelu yms. ¹⁴⁾	Poltto- ja voiteluaineet ¹⁵⁾
	Vaasi- naiset ²⁾	Yli 16 v. perheenjäs. ostuus ³⁾	Juoksevat työt ³⁾	Johto- työt ³⁾	mk	%						
Etelä-Suomi I—II	46	28	1 079	27	1 180	46.6	49	378	31	154	18	44
III	41	14	667	16	738	40.7	42	219	23	155	20	35
IV	87	25	403	17	532	33.5	36	257	26	160	24	33
V	123	14	190	13	340	28.6	19	123	33	178	21	34
VI	229	2	86	15	332	25.4	21	214	46	189	24	36
Keskimäärin	122	13	357	16	508	33.7	29	208	33	171	22	35
Painotettu keskiarvo	76	19	650	19	764	40.5	39	263	29	161	20	38
Sisä-Suomi I—II	39	15	1 079	26	1 159	50.0	45	257	33	152	13	36
III	55	22	724	18	819	42.5	42	240	25	148	13	35
IV	143	1	376	16	536	35.3	29	193	17	153	22	39
V—VI	223	—	156	14	393	29.2	30	236	34	124	15	37
Keskimäärin	105	12	591	18	726	40.7	37	232	26	145	15	37
Painotettu keskiarvo	59	15	891	23	988	46.8	42	247	30	150	14	36
Etelä-Pohjanmaa I—II	10	—	955	25	990	43.5	46	341	36	153	23	52
III	8	2	678	19	707	40.7	38	297	26	135	15	29
IV	12	11	477	14	514	36.2	35	228	17	129	15	26
V	49	3	269	11	332	23.6	20	347	27	174	25	41
Keskimäärin	16	5	562	16	599	37.1	34	286	24	141	18	32
Painotettu keskiarvo	11	2	740	20	773	40.9	40	307	29	143	18	38
Pohjois-Suomi I—II	10	11	1 080	23	1 124	47.2	43	403	25	169	3	42
III	28	7	767	19	821	43.0	37	323	31	155	7	27
IV	48	16	506	15	585	39.6	33	219	17	136	10	18
V—VI	69	—	305	23	397	36.3	17	97	16	127	8	20
Keskimäärin	31	9	750	20	810	43.4	36	303	26	152	6	28
Painotettu keskiarvo	22	10	892	21	945	45.3	39	345	26	160	5	34
Koko maa	99	11	472	17	599	37.0	32	231	30	161	18	34
Painotettu keskiarvo	54	14	750	20	838	42.7	40	279	29	156	16	37

¹⁾ Arbetskostnader. ²⁾ Löner. ³⁾ Löntagare. ⁴⁾ Över 16-åriga familjemedlemmars andel ⁵⁾ Brukarfamiljens arbete. nader för förnödenheter. ¹¹⁾ Köpt foder. ¹²⁾ Köpt utsäde o. dyl. ¹³⁾ Handelsgödsel. ¹⁴⁾ Torkning, växtskydd o. dyl. ¹⁵⁾ maskiner och redskap. ¹⁶⁾ Traktoravskrivning. ¹⁷⁾ Skördetröskavskrivning. ¹⁸⁾ Avskrivning på övriga redskap. Övriga Summa maskiner och redskap. ¹⁹⁾ Byggnadskostnader. ²⁰⁾ Avskrivning. ²¹⁾ Underhåll. ²²⁾ Summa byggnadskostnader.

¹⁾ Labour cost. ²⁾ Wages paid. ³⁾ Hired labour. ⁴⁾ Paid to family members over 16 years old. ⁵⁾ Imputed wage of farmer supplies. ¹¹⁾ Commercial fodder. ¹²⁾ Commercial seeds etc. ¹³⁾ Fertilizers. ¹⁴⁾ Plant protection, drying of grain etc. ¹⁵⁾ implements. Depreciation ¹⁶⁾ of tractor, ¹⁷⁾ of combine and ¹⁸⁾ of other implements. Other cost ¹⁹⁾ of tractor, ²⁰⁾ of combine, ²¹⁾ Maintenance. ²²⁾ Cost of buildings total. ²³⁾ Other cost. ²⁴⁾ Production expenses of agriculture total.

liikekustannus mk/ha
kostnader mk/ha
interest claim for total capital) per hectare

Sähkö- maksut ¹⁶⁾	Yhteensä ¹⁷⁾	Kone- ja kalustokustannus ¹⁸⁾							Rakennukset ²⁷⁾			Muu kustannus ²¹⁾	Liikekustannus ²²⁾	
		Traktorin poisto ¹⁹⁾	Ajoneuvun poisto ²⁰⁾	Muun kaluston poisto ²¹⁾	Traktorin muut kustannukset ²²⁾	Ajoneuvun muut kust. ²³⁾	Muu kalusto- kustannus ²⁴⁾	Kaluston vuokratyöt ²⁵⁾	Yhteensä ²⁶⁾	Poisto ²⁸⁾	Korjaus ²⁹⁾			Yhteensä ³⁰⁾
41	666	35	1	77	45	—	41	45	244	216	54	270	121	2 530
32	484	33	9	68	44	3	35	40	232	162	43	205	112	1 813
33	533	36	18	65	44	6	33	27	229	128	39	167	92	1 589
26	415	29	27	53	36	7	29	22	203	109	33	142	72	1 191
28	537	30	30	55	38	6	35	18	212	99	34	133	74	1 309
30	499	32	20	61	40	6	33	27	219	127	38	165	88	1 509
34	545	33	12	67	43	3	36	36	230	162	44	206	104	1 888
40	531	32	0	62	25	0	38	58	215	213	43	256	113	2 319
40	501	30	6	76	46	3	43	41	245	176	44	220	99	1 926
38	462	27	21	56	42	8	38	38	230	126	37	163	100	1 520
35	481	26	12	53	37	7	37	41	213	111	34	145	84	1 346
38	493	29	9	65	40	5	40	43	231	158	41	199	98	1 784
39	516	31	3	65	33	2	39	51	224	192	43	235	107	2 112
29	634	43	3	51	50	2	24	63	236	207	46	253	118	2 277
22	524	27	2	34	40	0	27	44	174	161	38	199	95	1 737
20	435	31	8	45	39	4	21	35	183	125	29	154	99	1 420
26	640	26	17	43	34	4	22	32	178	136	36	172	68	1 410
22	523	30	7	40	39	2	24	40	182	148	35	183	93	1 614
25	560	34	4	42	43	1	25	50	199	173	40	213	103	1 888
30	672	42	1	44	39	1	38	30	195	219	41	260	85	2 379
26	569	34	5	52	42	2	33	28	196	156	34	190	97	1 910
23	423	41	4	66	42	1	30	21	205	116	21	137	95	1 478
16	284	38	23	79	31	2	24	26	223	98	13	111	60	1 092
26	541	38	5	55	40	2	33	27	200	158	31	189	91	1 867
27	597	39	4	50	40	1	35	29	198	184	36	220	88	2 087
31	505	32	15	59	40	5	33	32	216	140	37	177	91	1 620
32	549	34	8	60	40	2	35	40	219	173	42	215	102	1 963

¹⁶⁾ Jordbrukets löpande arbeten. ¹⁷⁾ Driftsledararbete. ¹⁸⁾ Summa arbetskostnader. ¹⁹⁾ Husdjurskostnader. ²⁰⁾ Kost-
bränsle och smörjmedel (icke för traktor, skördetröska, bil). ²¹⁾ Elavgifter. ²²⁾ Summa förnödenheter. ²³⁾ Kostnader för
kostnader ²⁴⁾ för traktorer, ²⁵⁾ för skördetröska. ²⁶⁾ Kostnader för övriga redskap. ²⁷⁾ Hyra för främmande redskap. ²⁸⁾
²⁹⁾ Övriga driftskostnader. ³⁰⁾ Summa driftskostnader.

¹⁾ Labour cost. ²⁾ Agricultural work. ³⁾ Management work. ⁴⁾ Labour cost total. ⁵⁾ Livestock cost. ⁶⁾ Cost of purchased
and his family. ⁷⁾ Commercial seeds etc. ⁸⁾ Fertilizers. ⁹⁾ Plant protection, drying of grain etc. ¹⁰⁾ Imp-
Fuels and lubricants (excl. that for tractor, combine, car). ¹¹⁾ Electricity. ¹²⁾ Cost of purchased supplies total. ¹³⁾ Imp-
¹⁴⁾ Cost of other implements. ¹⁵⁾ Rents of implements. ¹⁶⁾ Cost of implements total. ¹⁷⁾ Buildings. ¹⁸⁾ Depreciation.

Taul. 14. Maatalouden
Jordbrukets egentliga
General cash expenses

Alue ja suuruusluokka	Palkat ¹⁾	Kotieläin- talouden (sekalaisten) menot ²⁾	Ostorehut ³⁾	Osto- simenät yms. ⁴⁾	Osto- lannoitteet ⁵⁾	Kuivaus, kasvinsuojelu yms. ⁶⁾	Poltto- ja voiteluaineet ⁷⁾	Sähkömaksut ⁸⁾
Etelä-Suomi I—II	52	49	394	29	189	18	28	41
III	48	42	221	23	174	20	24	32
IV	96	36	263	26	181	24	26	33
V	124	19	126	32	196	21	31	26
VI	240	21	225	46	206	24	33	28
Keskimäärin	129	29	214	33	191	22	29	30
Painotettu keskiarvo	82	39	271	28	185	20	27	34
Sisä-Suomi I—II	54	45	267	34	176	13	15	40
III	72	42	246	25	170	13	21	40
IV	126	29	199	16	196	22	29	38
V—VI	189	30	244	33	160	15	32	35
Keskimäärin	104	37	239	26	174	15	24	39
Painotettu keskiarvo	70	42	256	30	175	14	18	40
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	7	43	339	36	198	23	33	29
III	9	38	306	26	167	15	18	22
IV	21	35	245	17	152	15	17	20
V	40	20	364	27	213	25	35	26
Keskimäärin	18	34	299	24	172	17	22	22
Painotettu keskiarvo	11	39	313	29	179	19	24	25
Pohjois-Suomi I—II	29	42	416	25	181	3	27	30
III	33	37	339	32	174	6	17	26
IV	56	33	222	20	163	10	10	23
V—VI	57	17	107	16	141	8	15	16
Keskimäärin	38	35	315	27	171	6	18	26
Painotettu keskiarvo	34	38	359	26	175	5	22	27
Koko maa								
Keskimäärin	103	32	239	30	183	18	26	31
Painotettu keskiarvo	61	39	288	28	181	16	24	33

¹⁾ Löner. ²⁾ Husdjurskötselns utgifter. ³⁾ Köpt foder. ⁴⁾ Köpt utsäde o. dyl. ⁵⁾ Handelsgödsel. ⁶⁾ Torkning, växt-tröskbränsle, -underhåll och -försäkring. ⁷⁾ Rep. och underhåll av övriga redskap. ⁸⁾ Inköp av småredskap. ⁹⁾ Hyra. ¹⁰⁾ Övriga utgifter. ¹¹⁾ Summa.

¹⁾ Wages paid. ²⁾ Cash expenses of animal husbandry. ³⁾ Commercial fodder. ⁴⁾ Commercial seeds etc. ⁵⁾ Fertilizers. ⁶⁾ Maintenance, fuel and insurance of tractor. ⁷⁾ of combine. ⁸⁾ Maintenance of other implements. ⁹⁾ Purchase of tools. ¹⁰⁾ Other cash expenses of agriculture. ¹¹⁾ Total.

varsinaiset rahamenot mk/ha
utgifter mk/ha
of agriculture per hectare

Traktorin korj. paine ja vak. ¹⁾	Ajopumurin korj. paine ja vak. ²⁾	Muun kaluston korjaus ³⁾	Pienkaluston osto ⁴⁾	Kaluston vuokratyöt ⁵⁾	Rakennusten korjaus ⁶⁾	Ojien, aitojen yms. korjaus ⁷⁾	Vakuutus- maksut ⁸⁾	Muut menot ⁹⁾	Yhteensä ¹⁰⁾
53	—	25	16	34	48	15	13	42	1 046
51	6	23	12	26	37	16	11	32	798
51	8	22	10	13	34	12	15	24	874
41	9	22	7	8	30	9	14	23	738
40	7	23	7	7	30	10	22	21	995
45	7	24	9	14	33	12	16	25	862
49	5	24	12	23	39	14	14	32	898
31	0	19	18	41	35	18	12	24	842
57	5	27	15	22	38	14	13	26	846
48	13	25	12	13	33	14	17	30	860
42	10	27	9	19	31	11	21	16	924
48	7	25	14	23	35	14	15	25	864
40	3	22	16	33	35	16	13	25	848
52	3	11	12	44	35	13	13	37	928
45	1	16	9	29	31	12	8	22	774
42	4	14	6	16	26	13	8	23	674
39	4	18	4	14	31	13	12	17	902
44	3	15	7	23	30	13	9	22	774
47	2	14	9	32	32	13	10	28	826
63	1	20	16	23	36	11	13	21	957
58	2	16	15	15	29	11	10	20	840
53	3	18	11	13	18	11	7	15	686
35	4	14	8	12	11	10	10	19	500
56	2	17	14	16	27	11	10	20	809
59	2	18	15	19	31	11	11	20	872
47	6	23	10	17	33	12	14	25	849
48	4	21	13	26	36	14	13	28	873

skädd o. dyl. ⁷⁾ Bränsle och smörjmedel (oke för traktor, skördetröska, bil). ⁸⁾ Elavgifter. ⁹⁾ Traktor- och ¹⁰⁾ skörde-
för främmande redskap. ¹¹⁾ Underhåll av byggnader. ¹²⁾ Underhåll av diken, stängsel o. dyl. ¹³⁾ Försäkringar. ¹⁴⁾

¹⁾ Plant protection, drying of grain etc. ²⁾ Fuels and lubricants (excl. that for tractor, combine, car). ³⁾ Electricity. ⁴⁾ Rents of implements. ⁵⁾ Maintenance of buildings. ⁶⁾ Maintenance of drainage, fences etc. ⁷⁾ Insurance premiums.

Taul. 15. Viljelijäperheen ja aikapalkkaisen palkkaväen työtä t/tila
 Brukarfamiljens och de tidsavlönade arbetarnas arbete, timmar/gård
Working hours per farm

Alue ja suuruusluokka	Työtunteja yhteensä t/tila ¹⁾							Niistä metsätöitä ²⁾					
	Viljelijäperhe ³⁾				Palkkaväki ⁴⁾			Viljelijäperhe ³⁾			Palkkaväki ⁴⁾		
	Johto- työ ⁵⁾	Mie- het ⁶⁾	Nai- set ⁷⁾	Lap- set ⁸⁾	Mie- het ⁶⁾	Nai- set ⁷⁾	Lap- set ⁸⁾	Mie- het ⁶⁾	Nai- set ⁷⁾	Lap- set ⁸⁾	Mie- het ⁶⁾	Nai- set ⁷⁾	Lap- set ⁸⁾
Etelä-Suomi I—II III IV V VI Keskimäärin	76	2 393	2 984	98	160	83	5	95	1	1	1	—	—
	88	2 890	3 245	138	209	141	15	140	2	4	11	2	—
	156	2 981	3 331	88	809	555	30	157	3	0	54	1	—
	184	2 515	2 889	44	1 549	714	17	184	2	1	92	1	0
	391	2 162	2 473	94	4 388	2 753	8	117	0	—	302	10	0
	143	2 680	3 078	100	928	547	16	140	2	2	58	1	0
Sisä-Suomi I—II III IV V—VI Keskimäärin	76	2 570	3 216	227	173	38	9	195	2	14	22	—	0
	98	3 191	3 350	194	383	217	20	237	0	8	30	4	3
	139	2 831	2 954	63	1 252	630	17	111	—	0	94	1	—
	243	2 336	2 811	186	3 306	1 960	2	119	0	1	133	6	—
	107	2 892	3 216	185	647	343	15	198	1	8	44	2	2
	Etelä-Pohjanmaa I—II III IV V Keskimäärin	68	2 029	2 653	167	22	10	—	37	—	—	—	—
102		2 936	3 183	170	60	16	1	56	1	3	0	—	—
124		3 747	3 015	228	243	106	—	148	0	0	13	—	—
152		3 174	3 091	40	835	109	25	159	2	0	20	—	—
106		3 006	3 055	173	160	44	2	82	1	2	5	—	—
Pohjois-Suomi . . . I—II III IV V—VI Keskimäärin		66	2 715	3 194	266	102	58	0	236	1	1	8	—
	98	3 292	3 655	278	157	78	8	259	2	5	14	—	—
	125	3 516	3 722	260	520	234	3	122	—	12	6	—	—
	394	4 369	5 224	190	1 087	403	199	394	—	—	74	—	—
	97	3 127	3 532	269	196	94	10	241	1	4	13	—	—
	Koko maa Keskimäärin	122	2 846	3 194	160	652	366	13	168	1	3	42	1

¹⁾ Alla arbeten, t/gård. ²⁾ Därav skogsarbeten, t/gård. ³⁾ Brukarfamiljen. ⁴⁾ Löntagarna. ⁵⁾ Driftsledararbete. ⁶⁾ Män.
⁷⁾ Kvinnor. ⁸⁾ Barn.

¹⁾ Working hours total per farm. ²⁾ Of which forest work, hours per farm. ³⁾ Farm family. ⁴⁾ Hired labour. ⁵⁾ Manage-
 ment work. ⁶⁾ Men. ⁷⁾ Women. ⁸⁾ Children.

Taul. 16. Maatalouden juoksevat työt t/ha
Jordbrukets löpande arbeten, timmar/ha
Agricultural work, hours per hectare

Alue ja suuruusluokka	Viljelijäperheen työ t/ha ¹⁾			Palkkaväen työ t/ha ²⁾			Yhteensä ihmis- työtä t/ha ³⁾	Urakka- palkat mk/ha ⁴⁾
	Miehet	Naiset	Lapset	Miehet	Naiset	Lapset		
Etelä-Suomi I—II	246	196	6	20	8	1	473	14
III	164	104	7	12	7	1	291	15
IV	103	59	3	28	17	1	209	11
V	53	22	1	34	16	0	126	11
VI	26	7	1	54	29	0	116	17
Keskimäärin	90	53	3	33	17	1	195	14
Painotettu keskiarvo	155	108	5	23	12	1	301	14
Sisä-Suomi I—II	248	186	17	15	3	1	461	11
III	179	110	10	22	11	1	327	9
IV	102	48	2	46	16	1	213	15
V—VI	42	19	3	67	33	0	162	3
Keskimäärin	146	91	8	35	15	1	291	9
Painotettu keskiarvo	210	148	13	21	8	1	394	11
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	206	180	19	3	1	—	400	1
III	171	99	9	3	1	0	279	2
IV	134	53	5	7	2	—	198	4
V	74	32	1	20	3	1	130	6
Keskimäärin	145	78	7	7	2	0	235	3
Painotettu keskiarvo	175	121	12	5	1	0	308	2
Pohjois-Suomi I—II	250	183	19	7	2	0	452	4
III	179	131	11	9	3	0	327	8
IV	122	80	9	21	6	0	233	10
V—VI	73	51	2	19	9	4	155	1
Keskimäärin	176	126	11	11	4	1	323	7
Painotettu keskiarvo	207	151	15	10	3	0	379	5
Koko maa								
Keskimäärin	117	72	5	28	14	1	234	11
Painotettu keskiarvo	177	125	9	18	8	1	333	10

¹⁾ Brukarfamiljens arbeten. ²⁾ Löntagarnas arbeten. ³⁾ Summa manuellt arbete. ⁴⁾ Ackordlöner mk/ha.

¹⁾ Works of farm family. ²⁾ Hired labour. ³⁾ Human works total. ⁴⁾ Payments by piece rates, marks per hectare.

Taul. 17. Maatalouden juoksevan ihmistyön jakautuminen sekä talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt

Fördelning av jordbrukets löpande arbeten samt investeringsarbeten för ekonomibyggnader och täckdikning o. dyl.

The share of agricultural work and the investment works in farm buildings and drainage etc.

Alue ja suuruusluokka	Maatalouden juoksevat työt it/tila ¹⁾				Talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt t/tila ²⁾					
	Kasvinviljely-työt ³⁾	Kotieläintalouden työt ⁴⁾	Muut maatal. juoks. työt ⁵⁾	Yhteensä ⁶⁾	Viljelijäperhe ⁷⁾			Palkkaväki ⁸⁾		
					Miehet ⁹⁾	Naiset ¹⁰⁾	Lapset ¹¹⁾	Miehet ⁹⁾	Naiset ¹⁰⁾	Lapset ¹¹⁾
Etelä-Suomi I—II	1 196	1 963	368	3 527	48	1	—	6	—	—
III	1 447	2 474	397	4 318	82	2	1	5	—	—
IV	1 846	2 832	420	5 098	60	1	0	38	—	—
V	2 017	2 278	532	4 827	96	0	1	96	0	—
VI	3 544	3 719	926	8 189	107	1	2	176	20	—
Keskimäärin	1 765	2 522	468	4 755	77	1	0	43	2	—
Sisä-Suomi I—II	1 248	2 099	344	3 691	68	0	6	26	—	0
III	1 663	2 579	397	4 639	70	0	0	24	—	1
IV	2 134	2 440	484	5 058	27	—	3	43	—	—
V—VI	3 153	3 699	475	7 332	109	1	—	68	—	—
Keskimäärin	1 709	2 493	398	4 600	66	0	2	31	—	1
Etelä-Pohjanmaa I—II	991	1 732	217	2 940	126	13	8	—	—	—
III	1 366	2 419	307	4 092	129	1	7	12	—	—
IV	1 753	2 596	379	4 728	208	1	1	47	—	—
V	2 210	2 271	344	4 825	118	—	—	80	—	—
Keskimäärin	1 468	2 343	313	4 124	147	3	5	23	—	—
Pohjois-Suomi . . . I—II	1 126	2 068	308	3 502	32	1	2	2	—	—
III	1 477	2 719	326	4 522	51	0	9	17	—	—
IV	1 902	3 055	458	5 415	25	—	—	20	—	—
V—VI	2 801	3 644	488	6 933	204	6	10	120	—	2
Keskimäärin	1 422	2 534	336	4 292	46	0	6	15	—	0
Koko maa										
Keskimäärin	1 661	2 500	412	4 573	75	1	2	32	1	0

¹⁾ Jordbrukets löpande arbeten, manuell arbetstimmar/gård. ²⁾ Investeringsarbeten för ekonomibyggnader och täckdikning o. dyl., timmar/gård. ³⁾ Växtodlingsarbeten. ⁴⁾ Arbeten för husdjursskötsel. ⁵⁾ Jordbrukets övriga löpande arbeten. ⁶⁾ Summa. ⁷⁾ Brukarfamiljen. ⁸⁾ Löntagarna. ⁹⁾ Män. ¹⁰⁾ Kvinnor. ¹¹⁾ Barn.

¹⁾ Agricultural works, human hours per farm. ²⁾ Investment works in farm buildings and drainage etc., hours per farm. ³⁾ Works in plant cultivation. ⁴⁾ Works in animal husbandry. ⁵⁾ Other agricultural works. ⁶⁾ Total. ⁷⁾ Farm family. ⁸⁾ Hired labour. ⁹⁾ Men. ¹⁰⁾ Women. ¹¹⁾ Children.

Taul. 18. Sivuansio- ja kotitaloustyöt t/tila
Biförtjänst- och hushållsarbete t/gård
By-enterprice- and private household works, hours per farm

Alue ja suuruusluokka	Sivuansiotyöt ¹⁾						Kotitaloustyöt ²⁾					
	Viljelijäperhe ³⁾			Palkkaväki ⁴⁾			Viljelijäperhe ³⁾			Palkkaväki ⁴⁾		
	Mie- het ⁵⁾	Nai- set ⁶⁾	Lap- set ⁷⁾	Mie- het ⁵⁾	Nai- set ⁶⁾	Lap- set ⁷⁾	Mie- het ⁵⁾	Nai- set ⁶⁾	Lap- set ⁷⁾	Mie- het ⁵⁾	Nai- set ⁶⁾	Lap- set ⁷⁾
Etelä-Suomi I—II	317	10	—	3	—	0	56	1 510	49	1	26	—
III	147	15	1	8	1	—	42	1 683	24	2	37	0
IV	154	1	2	5	0	—	47	1 895	16	2	144	7
V	124	28	—	24	0	—	27	2 011	4	6	114	1
VI	46	31	—	65	—	—	19	1 956	8	8	680	—
Keskimäärin	168	15	1	14	1	0	41	1 772	22	3	128	2
Sisä-Suomi I—II	249	18	1	0	—	—	38	1 702	66	2	20	—
III	222	31	1	6	0	1	90	1 754	40	3	64	2
IV	195	—	1	28	—	—	71	1 815	12	3	237	—
V—VI	162	70	—	63	4	—	42	1 881	69	7	462	2
Keskimäärin	222	26	1	11	1	0	68	1 756	46	3	103	1
Etelä-Pohjanmaa I—II	317	45	—	—	—	—	31	1 271	20	—	1	—
III	155	—	0	—	—	—	83	1 729	26	—	0	—
IV	85	34	—	—	—	—	80	1 720	103	15	68	—
V	131	80	—	—	—	—	1	1 806	1	2	17	—
Keskimäärin	162	21	0	—	—	—	67	1 663	41	4	18	—
Pohjois-Suomi I—II	342	49	—	40	—	—	107	1 728	107	0	40	—
III	335	27	14	5	—	—	70	1 815	103	0	30	1
IV	499	38	19	2	—	—	12	1 830	17	—	96	—
V—VI	393	331	—	—	—	—	22	2 615	82	—	2	—
Keskimäärin	355	45	9	17	—	—	77	1 805	95	0	40	1
Koko maa												
Keskimäärin	215	24	2	13	0	0	57	1 764	44	3	95	1

¹⁾ Biförtjänstarbeten. ²⁾ Hushållsarbeten. ³⁾ Brukarfamiljen. ⁴⁾ Löntagarna. ⁵⁾ Män. ⁶⁾ Kvinnor. ⁷⁾ Barn.

¹⁾ By-enterprice works. ²⁾ Private household works. ³⁾ Farm family. ⁴⁾ Hired labour. ⁵⁾ Men. ⁶⁾ Women. ⁷⁾ Children

Taul. 19. Hevostyö
Hästarbete
Working hours of horses

Alue ja suuruusluokka	Maatalouden juoksevat työt		Talrak. ja salaajit. uudist. työt t/tila ⁵⁾	Metsätyöt t/tila ⁴⁾	Muut työt t/tila ⁵⁾	Yhteensä t/tila ⁶⁾	Tunteja työhevosta kohden vuodessa ⁷⁾	Maatalouden juoksevat työt t/tila			
	t/ha ¹⁾	t/tila ²⁾						Kasvinviljely työt ⁸⁾	Kotieläinlous työt ⁹⁾	Muut. maatal. juoks. työt ¹⁰⁾	
Etelä-Suomi I—II	23	168	2	16	34	220	461	120	23	25	
	10	152	1	23	17	193	425	108	20	24	
	4	102	0	22	6	130	311	68	16	18	
	2	58	—	20	15	93	309	37	10	11	
	3	225	3	53	14	295	448	109	72	44	
	Keskimäärin	6	136	1	24	17	178	401	90	23	23
Painotettu keskiarvo	12										
Sisä-Suomi I—II	32	258	5	37	70	370	646	177	44	37	
	13	190	1	37	26	254	479	131	35	24	
	8	191	1	38	10	240	503	123	30	38	
	5	240	12	48	30	330	527	147	63	30	
	Keskimäärin	14	215	3	38	37	293	539	145	39	31
	Painotettu keskiarvo	24									
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	17	122	4	4	—	130	441	84	14	24	
	7	101	1	2	2	106	353	78	11	12	
	3	73	5	10	2	90	331	52	2	19	
	0	14	—	9	—	23	486	3	1	10	
	Keskimäärin	5	91	2	5	1	99	364	67	9	15
	Painotettu keskiarvo	10									
Pohjois-Suomi I—II	15	120	0	43	20	183	571	83	11	26	
	9	125	0	41	16	182	522	95	10	20	
	6	136	1	6	—	143	335	88	25	23	
	1	50	—	19	—	69	416	26	2	22	
	Keskimäärin	9	122	0	38	15	175	516	88	12	22
	Painotettu keskiarvo	12									
Koko maa	8	149	2	28	21	200	460	102	23	24	
	Painotettu keskiarvo	14									

Jordbrukets löpande arbeten¹⁾ t/ha, ²⁾ t/gård. ³⁾ Investeringsarbeten för ekonomibyggnader och täckdikning o. dyl. ⁴⁾ Skogsarbeten. ⁵⁾ Övriga arbeten. ⁶⁾ Summa. ⁷⁾ Arbetstimmar per arbetshäst och år. ⁸⁾ Växtodlingsarbeten. ⁹⁾ Arbeten för husdjurskötsel. ¹⁰⁾ Jordbrukets övriga löpande arbeten.

Agricultural works¹⁾ hours per hectare, ²⁾ hours per farm. ³⁾ Investment works in farm buildings and drainage etc. ⁴⁾ Forest works. ⁵⁾ Other works. ⁶⁾ Total. ⁷⁾ Working hours per horse and year. ⁸⁾ Works in plant cultivation. ⁹⁾ Works in animal husbandry. ¹⁰⁾ Other agricultural works.

Taul. 20. Traktorityö
Traktorarbete
Working hours of tractors

Alue ja suuruusluokka	Maatalouden juoksevat työt		Tal.rak. ja salaajit. uudist. työt t/tila ²⁾	Metsätyöt t/tila ⁴⁾	Sivunastio- ja muut työt t/tila ⁵⁾	Traktorityötä t/tila		Tunteja traktorien kohden vuodessa ⁸⁾	Maatalouden juoksevien töiden erittely t/tila			
	t/ha ¹⁾	t/tila ²⁾				Yhteensä ⁶⁾	Sillä vuokrattua ⁷⁾		Kasvinviljely-työt ⁹⁾	Kotieläintaloustyöt ¹⁰⁾	Muut maatalouden juoks. työt ¹¹⁾	
Etelä-Suomi I—II	28	206	4	9	28	247	18	366	170	11	25	
	27	400	9	18	44	471	22	486	334	29	37	
	26	623	17	34	52	726	6	557	543	39	41	
	22	839	27	58	48	972	8	543	741	31	67	
	18	1 291	41	67	39	1 438	23	560	1 112	65	114	
	Keskimäärin	23	563	16	31	42	652	16	517	484	31	48
Painotettu keskiarvo	26											
Sisä-Suomi I—II	17	135	3	10	15	163	31	338	118	8	9	
	28	403	10	39	58	510	20	558	331	39	33	
	24	578	6	18	43	645	14	611	491	45	42	
	20	924	13	47	75	1 059	43	662	856	26	42	
	Keskimäärin	24	383	7	28	44	462	24	549	326	29	28
	Painotettu keskiarvo	21										
Etelä-Pohjanmaa I—II	27	196	10	3	5	214	16	321	169	13	14	
	24	358	9	9	38	414	21	510	302	25	31	
	24	568	29	18	46	661	9	664	498	27	43	
	21	778	66	52	39	935	1	701	694	33	51	
	Keskimäärin	24	417	18	14	35	484	16	555	359	25	33
	Painotettu keskiarvo	25										
Pohjois-Suomi . . . I—II	29	225	1	25	81	332	23	513	186	15	24	
	26	361	4	32	95	492	15	583	305	27	29	
	24	549	0	21	132	702	5	618	466	29	54	
	22	974	40	57	22	1 093	—	656	852	42	80	
	Keskimäärin	26	345	3	29	91	468	17	572	291	23	31
	Painotettu keskiarvo	27										
Koko maa												
Keskimäärin	24	463	12	28	51	554	18	534	397	28	38	
Painotettu keskiarvo	25											

Jordbrukets löpande arbeten¹⁾ t/ha, ²⁾ t/gård. ³⁾ Investeringsarbeten för ekonomibyggnader och täckdikning o. dyl. ⁴⁾ Skogsarbeten. ⁵⁾ Biförtjänst- och övriga arbeten. ⁶⁾ Summa traktorarbeten. ⁷⁾ Därav hyrt. ⁸⁾ Arbetstimmar per traktor och år. ⁹⁾ Växtodlingsarbeten. ¹⁰⁾ Arbeten för husdjursskötsel. ¹¹⁾ Jordbrukets övriga löpande arbeten.

Agricultural works ¹⁾ hours per hectare, ²⁾ hours per farm. ³⁾ Investment works in farm buildings and drainage etc. ⁴⁾ Forest works. ⁵⁾ Other works. ⁶⁾ Tractor works total. ⁷⁾ Of which hired. ⁸⁾ Working hours per tractor and year. ⁹⁾ Works in plant cultivation. ¹⁰⁾ Works in animal husbandry. ¹¹⁾ Other agricultural works.

Taul. 21. Kokonaisinvestoinnit maatalouteen ja asuinrakennuksiin mk/tila
 Investeringar i jordbruk och bostadsbyggnader mk/gård
 Investments in agriculture and dwellings, marks per farm

Alue ja suuruusluokka	Maatalous						Asuinrakennukset ⁷⁾	
	Koneet ja kalusto ¹⁾	Rakennukset ²⁾	Salaojitus yms. ³⁾	Uudisviljely ⁴⁾	Maan ostot ⁵⁾	Yhteensä ⁶⁾		
Etelä-Suomi I—II	I—II	1 302	218	216	9	—	1 745	399
	III	2 222	915	324	45	133	3 639	962
	IV	4 862	1 241	507	73	89	6 772	987
	V	8 728	2 812	904	40	372	12 856	1 624
	VI	12 593	5 402	1 370	158	2 053	21 576	3 501
	Keskimäärin	4 628	1 584	535	52	316	7 115	1 205
Sisä-Suomi I—II	I—II	504	959	128	92	21	1 704	231
	III	1 571	769	308	93	59	2 800	758
	IV	4 698	469	919	54	6	6 146	1 097
	V—VI	6 881	5 947	236	94	35	13 193	455
	Keskimäärin	2 060	1 148	334	88	38	3 668	624
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	I—II	579	1 032	277	—	—	1 888	48
	III	2 041	1 202	282	—	4	3 529	75
	IV	1 688	3 166	462	—	16	5 332	246
	V	9 244	2 324	1 934	—	—	13 502	—
	Keskimäärin	2 319	1 727	458	—	5	4 509	105
Pohjois-Suomi I—II	I—II	947	302	64	107	77	1 497	385
	III	1 459	558	221	103	109	2 450	1 525
	IV	3 550	789	674	19	—	5 032	903
	V—VI	8 901	10 514	187	223	—	19 825	967
	Keskimäärin	1 665	753	204	100	84	2 806	1 027
Koko maa								
Keskimäärin	3 215	1 333	416	66	173	5 203	923	

¹⁾ Maskiner och redskap. ²⁾ Byggnader. ³⁾ Täckdikning o. dyl. ⁴⁾ Nyodlingar. ⁵⁾ Inköp av jordbruksjord. ⁶⁾ Summa.
⁷⁾ Bostadsbyggnader.

¹⁾ Implements. ²⁾ Buildings. ³⁾ Drainage. ⁴⁾ Clearings. ⁵⁾ Purchase of arable land. ⁶⁾ Total. ⁷⁾ Dwellings.

Taul. 22. Investointirahamenot maatalouteen ja asuinrakennuksiin mk/tila
 Penningutgifter för investering i jordbruk och bostadsbyggnader mk/gård
Investment cash expenses in agriculture and dwellings, marks per farm

Alue ja suuruusluokka	Maatalous						Asuinrakennukset ⁷⁾	
	Koneet ja kalusto ¹⁾	Rakennukset ²⁾	Salaojitukset yms. ³⁾	Uudisviljely ⁴⁾	Maan ostot ⁵⁾	Yhteensä ⁶⁾		
Etelä-Suomi	I—II	1 301	178	213	5	—	1 697	346
	III	2 221	780	321	29	133	3 484	898
	IV	4 861	1 091	481	49	89	6 571	921
	V	8 725	2 390	872	10	372	12 369	1 560
	VI	12 574	4 546	1 263	126	2 053	20 562	3 292
	Keskimäärin	4 625	1 348	513	33	316	6 835	1 130
Sisä-Suomi	I—II	503	746	115	37	21	1 422	222
	III	1 570	622	289	44	59	2 584	712
	IV	4 697	371	846	36	6	5 956	1 037
	V—VI	6 881	5 338	212	94	35	12 560	446
	Keskimäärin	2 059	956	309	45	38	3 407	590
Etelä-Pohjanmaa . . .	I—II	571	887	264	—	—	1 722	23
	III	2 039	1 046	273	—	4	3 362	75
	IV	1 688	2 667	417	—	16	4 788	241
	V	9 228	1 655	1 857	—	—	12 740	—
	Keskimäärin	2 315	1 451	434	—	5	4 205	100
Pohjois-Suomi	I—II	945	258	64	29	77	1 373	359
	III	1 458	459	206	50	109	2 282	1 404
	IV	3 549	739	609	—	—	4 897	740
	V—VI	8 901	9 180	172	—	—	18 253	967
	Keskimäärin	1 664	646	190	36	84	2 620	941
Koko maa	Keskimäärin	3 213	1 128	394	34	173	4 942	863

¹⁾ Maskiner och redskap. ²⁾ Byggnader. ³⁾ Täckdikning o. dyl. ⁴⁾ Nyodlingar. ⁵⁾ Inköp av jordbruksjord. ⁶⁾ Summa.
⁷⁾ Bostadsbyggnader.
¹⁾ Implements. ²⁾ Buildings. ³⁾ Drainage. ⁴⁾ Land clearing. ⁵⁾ Purchase of arable land. ⁶⁾ Total. ⁷⁾ Dwellings.

Taul. 23. Maatalouden liiketulokset
Jordbrukets driftsresultat
Economic results of agriculture

Alue ja suuruusluokka	Tilaluku ¹⁾	Kokonais- tuotto mk/ha ²⁾	Liike- kustannus mk/ha ³⁾	Verotettava puhdas tuotto mk/ha ⁴⁾	Maatalous- yli jäämä ⁵⁾ mk/ha ⁶⁾	Kannattavuus- kerroin ⁷⁾
Etelä-Suomi I—II	110	2 238	2 530	—292	814	0.60
III	201	1 766	1 813	— 47	636	0.70
IV	108	1 734	1 589	145	565	0.89
V	100	1 445	1 191	254	457	1.14
VI	52	1 672	1 309	363	464	1.61
Keskimäärin	571	1 675	1 509	166	539	0.93
Painotettu keskiarvo		1 864	1 888	— 24	645	0.72
Sisä-Suomi I—II	95	1 867	2 319	—452	653	0.49
III	152	1 696	1 926	—230	512	0.54
IV	44	1 471	1 520	— 49	343	0.59
V—VI	22	1 418	1 346	72	242	0.69
Keskimäärin	313	1 619	1 784	—165	444	0.55
Painotettu keskiarvo		1 773	2 112	—339	575	0.51
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	17	2 096	2 277	—181	799	0.66
III	59	1 617	1 737	—120	577	0.63
IV	26	1 475	1 420	55	546	0.82
V	9	1 704	1 410	294	574	1.22
Keskimäärin	111	1 617	1 614	3	581	0.75
Painotettu keskiarvo		1 787	1 888	—101	659	0.67
Pohjois-Suomi I—II	83	1 834	2 379	—545	558	0.42
III	113	1 578	1 910	—332	454	0.46
IV	21	1 288	1 478	—190	331	0.47
V—VI	6	1 147	1 092	55	383	0.80
Keskimäärin	223	1 547	1 867	—320	450	0.47
Painotettu keskiarvo		1 671	2 087	—416	497	0.44
Koko maa						
Keskimäärin	1 218	1 643	1 620	23	512	0.74
Painotettu keskiarvo		1 804	1 963	—159	611	0.62

¹⁾ Tuloksia laskettaessa veroja ei ole luettu kustannuksiin.

²⁾ Skatterna ingår inte i kostnaderna.

³⁾ Gårdsantal. ⁴⁾ Bruttointäkt. ⁵⁾ Driftskostnader. ⁶⁾ Beskattningsbar förräntning. ⁷⁾ Skuldfri inkomst. ⁸⁾ Lön-samhetskvt.

¹⁾ Number of farms. ²⁾ Total return. ³⁾ Production cost except interest claim for total capital. ⁴⁾ Taxable net return.

⁵⁾ Net return to total capital plus imputed wage of operator and family. ⁶⁾ Coefficient of profitability.

Taul. 24. Puutavaran käyttö k-m³/tila
Virkesanvändningen i fm³/gård
Use of wood, m³ per farm

Alue ja suuruusluokka	Polttopuuta ¹⁾			Muuta puutavaraa maatalouden ⁵⁾	Asuinrakennusten uudistukseen ⁶⁾	Eläkkeisiin ⁷⁾	Yhteensä ⁸⁾	
	asuinrakennuksiin ²⁾	muu käyttö ³⁾	Yhteensä ⁴⁾					
Etelä-Suomi , I—II	8.1	6.0	14.1	4.5	1.1	0.3	20.0	
	III	10.5	9.3	19.8	7.8	1.3	29.3	
	IV	12.1	10.1	22.2	8.8	0.3	32.3	
	V	13.1	11.6	24.7	14.0	0.6	40.1	
	VI	14.9	25.2	40.1	30.8	1.0	72.1	
	Keskimäärin	11.2	10.7	21.9	10.5	0.9	0.6	33.9
Sisä-Suomi I—II	14.2	7.8	22.0	8.4	0.2	0.1	30.7	
	III	18.4	10.9	29.3	8.0	0.7	38.1	
	IV	20.9	1.4	32.3	9.3	1.5	43.1	
	V—VI	19.1	21.1	40.2	19.0	—	—	59.2
	Keskimäärin	17.6	10.7	28.3	9.1	0.6	0.0	38.0
	Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	8.1	6.9	15.0	8.0	0.7	0.1	23.8
III		10.3	8.1	18.4	8.5	—	0.8	27.7
IV		13.5	9.9	23.4	17.4	—	0.9	41.7
V		10.6	13.4	24.0	25.4	—	1.6	51.0
Keskimäärin		10.7	8.8	19.5	11.9	0.1	0.8	32.3
Pohjois-Suomi I—II		13.5	7.5	21.0	4.1	1.0	0.2	26.3
	III	13.8	9.3	23.1	7.3	3.2	0.0	33.6
	IV	14.5	12.6	27.1	5.9	4.4	—	37.4
	V—VI	19.0	16.3	35.3	35.9	—	—	71.2
	Keskimäärin	14.0	9.1	23.1	6.7	2.4	0.1	32.3
	Koko maa	Keskimäärin	13.3	10.2	23.5	9.6	1.0	0.4

¹⁾ Brännved. ²⁾ För bostadsbyggnader. ³⁾ Övrig användning. ⁴⁾ Summa. ⁵⁾ Övrigt virke för jordbruket. ⁶⁾ För investering i bostadsbyggnader. ⁷⁾ Till sytning. ⁸⁾ Summa.

¹⁾ Fuel wood. ²⁾ For dwellings. ³⁾ Other use. ⁴⁾ Total. ⁵⁾ Other wood for agricultural use. ⁶⁾ For investment in dwellings. ⁷⁾ For pensioners. ⁸⁾ Total.

Taul. 25. Oman tilan maataloustuotteiden käyttö yksityistaloudessa kg/tila
 Jordbruksprodukter från den egna gården använda i kosthålllet, kg/gård
 Farm products of the own farm consumed in private household, kg per farm

Alue ja suuruusluokka	Maito ¹⁾	Sianliha ²⁾	Muu liha ³⁾	Kananmunat ⁴⁾	Ruis ⁵⁾	Vehnä ⁶⁾	Ohra ⁷⁾	Peruna ⁸⁾
Etelä-Suomi I—II	940.1	17.6	4.7	18.7	37.9	130.5	36.6	437.5
III	1 081.9	17.8	4.2	22.4	70.6	190.2	32.7	468.4
IV	1 099.2	18.0	11.2	29.6	54.2	264.5	38.7	512.7
V	941.0	13.8	16.0	24.2	39.4	200.1	29.7	516.7
VI	1 141.4	28.2	22.8	32.9	45.0	226.6	12.8	570.5
Keskimäärin	1 038.6	18.1	9.3	24.3	53.4	197.8	32.3	488.6
Sisä-Suomi I—II	1 033.9	17.7	12.9	16.1	83.3	47.9	54.4	419.9
III	1 209.7	14.1	17.6	23.9	135.1	95.6	54.0	517.6
IV	1 013.6	14.2	19.9	23.0	146.5	102.7	68.1	580.2
V—VI	1 582.5	21.4	47.5	35.5	175.6	72.6	48.4	637.1
Keskimäärin	1 155.0	15.7	18.6	22.2	123.9	80.5	55.7	505.1
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	1 070.7	16.3	—	9.7	52.4	21.8	23.2	495.8
III	1 233.4	12.1	2.9	8.5	55.4	36.3	48.2	514.4
IV	1 354.7	11.0	5.6	3.4	60.9	98.9	67.3	476.0
V	875.5	11.8	—	6.1	78.1	159.7	24.4	530.4
Keskimäärin	1 207.9	12.4	2.9	7.3	58.1	58.8	46.9	503.8
Pohjois-Suomi I—II	1 357.4	13.9	22.9	4.3	11.8	—	56.5	464.5
III	1 493.7	19.2	24.4	6.4	50.0	14.4	108.7	548.1
IV	1 501.6	6.6	25.5	9.9	69.1	15.7	177.1	701.8
V—VI	1 583.3	—	28.9	18.3	78.0	30.0	97.2	594.0
Keskimäärin	1 446.2	15.5	24.1	6.2	38.3	9.6	95.4	532.7
Koko maa								
Keskimäärin	1 158.6	16.5	13.8	18.9	69.2	120.5	51.2	502.3

¹⁾ Mjölök. ²⁾ Fläsk. ³⁾ Övrigt kött. ⁴⁾ Ägg. ⁵⁾ Råg. ⁶⁾ Vete. ⁷⁾ Korn. ⁸⁾ Potatis.

¹⁾ Milk. ²⁾ Pork. ³⁾ Other meat. ⁴⁾ Eggs. ⁵⁾ Rye. ⁶⁾ Wheat. ⁷⁾ Barley. ⁸⁾ Potato.

STUDIES OF THE PROFITABILITY OF AGRICULTURE IN FINLAND

Summary

This annual report is devoted to a presentation of the economic characteristics of bookkeeping farms participating in an agricultural profitability survey. The primary data was gathered by agricultural advisory societies which handled most of the accounting. Since 1912, the State has made annual grants to assist such studies.

Since 1960/1961, agricultural profitability surveys have been conducted by the Agricultural Economics Research Institute which has published the reports in its publication series. Before 1960/1961, similar reports appeared in the Information Series of the Bureau of Agriculture.

In this study, selection of the participating farms in such a manner as to be representative of the average returns of all farms in the country was not possible. Because bookkeeping was voluntary, only those willing to participate could be included. Generally, the more progressive farmers of the larger farms showed greater interest in bookkeeping. For this reason, the participating farms registered better economic results than farms on the whole. This was clearly indicated, for instance, by the average hectare yields reported by the participating farms. The yields were generally higher than the national average.

For data analysis, the country was divided into four regions:

1. South Finland
2. Central Finland
3. South Ostrobothnia
4. North Finland

Furthermore, the farms were grouped on the basis of arable land as follows:

I— II	under 10 hectares	
III	10—20	»
IV	20—30	»
V	30—50	»
VI	50—	»

The data was processed by the Agricultural Economics Research Institute. Average figures for gross return, production expenses, net return and other items were calculated on the basis of the geographical location and the size of the farms. Because the arithmetical average size of the bookkeeping farms located in various regions was greater than the national average, mean values for the regions and the entire country were given in terms of weighted means. The weights used were obtained from the 1959 Agricultural Census showing the distribution of arable land on farms of more than 2 hectares between different regions and size groups.

The first chapter is devoted to a consideration of the general agricultural conditions prevailing in 1968. Weather conditions were examined in terms of temperature and rainfall. The 1968 yields indicated the total output of the principal crops for the country as a whole. They were also calculated on a per-hectare basis to facilitate a comparison of the yields reported by the bookkeeping farms with those of all farms in the country. The average prices for the main farm products sold by the farmers and the cost of the supplies bought by them plus the average wage rates indicated the relative standing of agriculture.

Presented in Chapter II are the number of bookkeeping farms, the average hectare number in each land use category, the amount of arable land, in percentage terms, used on each farm for growing various crops, the average per-hectare crop yields and the average

annual milk production rates for cows, all grouped according to the geographic location and the size of the farms.

Tables 4 to 8 show the farmers' assets and liabilities. These were based on estimates made at the start of the bookkeeping year — one calendar year since 1965. Dwelling buildings were not included among the agricultural assets.

The farmers' cash receipts and expenses, shown in Tables 9 and 10, do not include transactions relating to debts and savings.

Agricultural gross return and the way it was calculated are explained in Chapter V. The gross return rates presented in Table 11 include the following return items:

- 1) Cash receipts and accounts receivable for the accounting year, excluding cash receipts obtained through liquidation of property on hand at the start of the year.
- 2) Cash value of deliveries in kind transferred from agriculture to forestry, food and private households, pensions, supplementary enterprises and wages.
- 3) Additions to total property transferred from agriculture, such as the cash value of payments in kind for new buildings, increased cropping, drainage and new machinery.
- 4) Increases in stocks, garden plants and domestic animals derived from agricultural production. Since 1965, stocks of potatoes, root crops and forage used on the farm have not been taken into account.
- 5) The rest of the gross return since 1968, including paid and estimated rents for dwelling buildings.

Agricultural production expenses and their structure are examined in Chapter VI. Production expenses include the following cost items:

- 1) Money spent during the accounting year to meet ordinary operating expenses. However, expenses occasioned by additions to property (e.g. new buildings) are not included.
- 2) Value of products in kind received by agriculture from supplementary non-agricultural enterprises.
- 3) Depreciation, including dwelling buildings.
- 4) Apart from regular wages paid for farm labor, the labor supplied by the farmers and their families was included, calculated on the basis of general wage levels pertaining to agricultural labor.

Taxes and interest on debts were not included in agricultural production expenses. Tables 15 to 20 present the number of hours of manual, horse and tractor labor based on daily work records. The division of labor input between different farm enterprises was calculated on the basis of these records.

The economic results of farming are presented in Table 23.

Net return is the difference between agricultural gross return and production expenses. Since production expenses did not include taxes or interest on debts, net return was equal to the taxable net return of debt-free farming.

Net farm income was calculated by deducting from the gross return all production expenses save for the value of the labor supplied by the farmers and their families.

The coefficient of profitability was the quotient obtained by dividing net farm income by the sum total of interest on investment and the value of the labor supplied by the farmers and their families. The interest rate was 5 per cent. Agriculture was treated as a whole.

